

Déli Hírlap

TIMIȘOARA, L. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.
Redacția și administrația:

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 934/1936
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Hitler nagy békebeszéde

Németország a háboru előtti gyarmatait visszakeri,
egyéb követelése nincsen

Uj nemzetközi szellemet és a nyersanyagok
igazságos megosztását kívánja Németország
, A német népet nem lehet elválasztani vezérével"

Hitler vezér és kancellár beszéde elhangzott. A Német Birodalom vezére pénteken élete egyik legnagyobb beszédét tartotta, amely talán fordulópontot jelent Európa történelmében. Amennyire lehet, konkrétizálta békefeltételeit és azok a gyarmatokon kívül semmi területi igényt nem tartalmaznak. A beszéd egy új nemzetközi rend vonalait rajzolja fel és mély tartalma mellett napok kellene, míg arra az európai közvélemény kellően reflektálni fog. Bizonyos, hogy Hitler kancellár szavai nem maradhatnak hatás nélkül. Minden azon fordul meg, hogy a beszéd emberi hangja eloszlatja-e a nemzetközi bizalmatlanságot és a tárgyaló asztalhoz viszi Európá népeinek felelőseit és megvalósul az a Béke, amelyről Hitler kancellár, mint az emberiség legfőbb javáról beszélt.

Hitler beszél: mi történt szeptember 1. óta?

Pénteken délben 12 órakor ült össze a német birodalmi gyűlés Berlinben, a Kroll-operában. A birodalmi gyűlés számos tagja a frontról érkezett és a polgári ruhás képviselők közé sok tábori egyenruhás képviselő vegyült, akik között a legkisebb rangfokozatú katonák mellett magasrangú tiszteket, sőt tábornokokat is lehetett látni. A hallgatóság sorában a tábornoki kar számos tagja jelent meg, valamint a berlini közélet minden számottevő tagja. Pont 12 órakor nyílt meg a birodalmi gyűlés, amelyen Göring Hermann vezértábornagy tartotta a megnyitó beszédét.

Göring elsősorban a birodalmi gyűlés elesett három tagjáról emlékezett meg, majd Hitler vezér és kancellárnak adta át a szót. Hitler kancellár beszédét a következőképpen kezdte:

— Képviselők! A birodalmi gyűlés férfiai!

— Sorsdöntő óra volt, amikor szeptember elsején Önöket, mint a német nép igazi képviselőit összehívtam, mert tájékoztatnom kellett Önöket azokról a teendőkről, amiket egy úgynevezett akkori állam állandó kihívása a birodalomra, a német népre és reám kényszerített. Azóta öt hét telt el. Ha most én Önöket újból idekértem és összehívtam a birodalmi gyűlést, annak a következő okai vannak. Jelentést kívánok tenni elsősorban mindarról, ami megtörtént és tájékoztatást kívánok adni a jelen helyzetről és ha módomban van,

némi betekintést szeretnék nyújtani arról, ami a jövőben reánk várhat.

Falvaink és városaink két nap óta zászlódszben állanak, a győzelmes, új Harmadik Német Birodalom zászlai hirdetik és ünneplik azt a győzelmet, aminőt a történelem nem tud felmutatni. Egy 36 milliós állam, amely katonai hadosztályokkal, modern fegyverekkel rendelkezett, olyan terveket forgatott zavaros agyában, hogy elpusztítja a német birodalmat.

A megindult lengyelországi hadjárat nyolcadik napján előlt ennek a háborúnak a sorsa.

Ahol a német haderők összeütközésbe kerültek a lengyel hadsereggel, azt elpusztították. Az első huszonnégy órában német birodalmi területre merészkedtek a lengyel csapatok, de katonáink visszaverték őket, egyetlen pillanatban és egyetlen esetben sem lehetett ellenállásról szó. Tizen-négy nap leforgása alatt a lengyel hadsereg osz-

tagait vagy elfogtuk, vagy körülzártuk, vagy összetörtük. Huszonöt év lett volna szükséges mindazon területeknek az elfoglalásához, amit kiváló hadseregünk ilyen rövid idő alatt megtett. Ha bizonyos újságíró-hadvezérek másként állítják be a dolgot, azoknak csak annyit jegyzek meg, hogy

a világ haditörténelmében nagyobb teljesítmény még nem volt.

Ha a lengyel hadsereg utolsó maradványai Varsónál vagy Lublinnál ellenálltak, nem az ő bátorságuknak volt a jele, hanem a mi türelmünké. Mert

én megtöltöttem, hogy bármilyen akció akár egy emberrel is többet követeljen, mint amennyire éppen szükség volt.

Féltettem még bizonyos úgynevezett hadvezéri presztizs-szempontokat is és nem mondtam, hogy ezt és ezt a haditényt bizonyos előirt időn belül kell lefolytatni. Vagy, hogy valaminek meg kell történnie, bármennyi áldozatot is követeljen. Nem lett volna probléma számomra, hogy Varsó szeptember 10—12. között ugyanúgy megadja magát, mint 25—27-ike között. Bevallom, kimélni akartam ottlévő német néptársaink életét is és azt hittem, hogy a lengyel oldalon legalább egyszer, legalább ez alkalommal,

lesz annyi felelősséget érző józanság, mint amennyi felelőtlen eszevesztséget eddig tapasztaltunk.

A német hadsereg dicsérete

— Ha egy harminchat millió lelket számláló országot ilyen gyors katonai akcióval megtudtuk szüntetni, akkor mi nem a szerencse kiegészítőjei voltunk, hanem

ezt a csodát az elképzelhető legkötünőbb katonai kiképzés, a kiváló vezetés és a halált megvető bátorság teremtetta meg.

(Taps.) A német hadsereg újból homloka köré fonhatta azt a győzelmi babékoszort, amit 1918-ban hitványul elraboltak tőle. Hálásan köszönjük ezt névtelen halottainknak, akik életük feláldozásával mégjobban összekovácsolták a német egységet. Haderőnk ezért büszke nyugalommal tölthet el bennünket, mert a német hadsereg nemcsak a támadásban volt kiváló, hanem az eredmény megtartásában is, a legkisebb kato-

Ugyanaz történt a varsói vezetők részéről kicsinyben, amit olyan hosszú ideig láttam nagyban Lengyelország államvezetője részéről, — ha ilyen államvezetőség egyáltalában valaha létezett. Nem lehet ugyanis államvezetésnek nevezni egy generalisszimust, aki megszököik, de ugyanakkor ellenállásra ösztönzi fővárosa lakosait, bár tudhatta, hogy Varsó az egész német hadseregnek nem állhat ellen. De ennek tudatában, hogy Varsó katonailag nem kellőképpen védett város, torlaszokat emeltetett, magánházakat erődkökké alakított át és az egész lakosságot harcra izgatta.

A VARSÓI ESEMÉNYEK

— Az asszonyokra és gyermekekre való tekintettel azt kívántam, hogy a polgári lakosság távozzék: az általam felajánlott fegyverszünet ideje alatt a Varsóból kivezető minden utat felszabadítottam. Parlamentert küldtem Varsóba, de a büszke varsói lengyel városparancsnok még csak feleletre sem méltatott.

Nehéz tüzseregünknek utasítást adtam, hogy katonai célpontokra igen ritkán tüzeljenek.

Mégegyszer felszólítottam őket, hogy a polgári lakosságot a Praga nevű városrészbe költöztessék és köteleztem magam, hogy Prágát nem követem. Ezt a humanus ajánlatomat is fölüeny kézlegyintéssel intézték el. Háromszori hiábavaló kísérletem után, huszonötödikén elrendeltem az általános támadást. A fegyverek hangjának követelésére, a huszonötödikén megkezdődött támadásra,

huszonhetedikén megvolt a válasz: Varsó megadta magát, — vége szakadt a lengyel gógnak.

A Varsóban lévő százhusz ezer ember nem hős, nem rohant ki a város kapuin az ostromló német haderők ellen, ezeket nem lehet összehasonlítani Alcazar hőrszáival, akik halhatatlanokká tették magukat: Varsó megadta magát. Elismerem, hogy a lengyel katona harcolt, de a hadvezetés a legalacsonyabb rangtól a legmagasabbig hanyag, felelőtlen, alkalmatlan és tudatlan volt.

— Áldozatoknak állítják be a varsóiakat, pedig senki nem kívánta, hogy áldozatokat hozzanak. De ezt a külföldi sajtó azért teszi, hogy legendák szülessenek. Történelmi legendák azonban nem születnek, de ha születhetnének, akkor csak német legendák lehetnének azok. Legenda arról, hogy miként illesztettük ezt az újabb dicsőséges lapot régi történelmünk emlékeihez. A német hadsereg csodákat művelt: a fekete brigád, az S. A., mindenütt ott volt, akárcsak repülő, akiknek tudatában kellett lenniük, hogy ha a levegőben nem éri őket halálos lövés,

ha kényszerleszállást kell végeznük, a lengyelek halálra kínozzák őket.

A tengeren a hajók emberfeletti műveltek, haditengerészetünk őrt állt a helyén. Mindenki ott volt, ahová a parancs szólította.

nánktól a legmagasabb tisztig. Veszteségünk aránylag kicsi. Nem lehet mondani, hogy azok arányban állanak a borzalmas lengyel veszteséggel, sem azzal az elképzeléssel, amelyet a szeptember 1-én megindult hadjárat megkezdésekor feltételeztünk. De megértem és mélyen megdöbbsent minden családtagnak és hozzátartozónak egyéneknél fájdalma.

NÉMET KATONAK HÖSTETTEL

A lengyel hadvezetés oktalanságának csak két esetét említem fel. A Visztula mentén Reichenau vezérezredes és Blaskovitsch vezérezredes hadseregcsoportjai tartottak Varsó felé, hogy a lengyel központi hadsereg szörvényeit visszacsorítsák. Ekkor a visszavonulásban levő, már fegyverekkel alig rendelkező lengyel csapatrészek vezetősége kétségbeesetten harcra dobott négy

1939
OKTOBER
15-21

60%

BÉCSI NEMZETKÖZI MINTA- ÉS MŰSZAKI VÁSÁR

vasuti kedvezmény a német birodalmi vasúton
Ingyen német utlevélvizum.
Felvilágosítás és prospektus,
a tiszteletbeli vezérképviseletnél:

Bucuresti, Str. Caimatei 16. Telefon: 5.25.33, Oficial Turistic German, Bucuresti I, Calea Victoriei 114. Telefon 5.12.80 és az ország összes utazási irodáiban.

hadosztályt és az azokkal kapcsolatos lovasezredeket. A harminc kilométer hosszúságban haladó,

napok óta elszigazott német csapatokat váratlanul érte ez a támadás, de felvették a harcot és a német hátsócsapatokat művelt.

Hosszu órákig tartó borzalmas kézitusa után addig tartották fenn a lengyel támadást, amíg megérkezett a segítség. Varsó rádióállomása akkor azt jelentette, hogy a lengyelek áttörték a német frontot. Az én tábornokom pedig az igazat jelentette. Az eredmény bebizonyította, hogy a német tábornoknak volt igaza, csak természetes, hogy itt nagyok voltak a veszteségeink, de a lengyelek sokkal nagyobbak.

Egy huszadrésznyi a veszteség, mint amennyire számítottak

Ha most ennek a hadjáratnak veszteségeiről számolok be, felkérem önöket, hogy álljanak fel! (A birodalmi gyűlés tagjai felállanak.) Isméletem, ha számunkra a német vér hullása fájdalom és akár egyetlen ember vesztesége is mély gyászt jelent, ez a veszteség csak huszadrésze annak, amit mi szeptember elsején elgondoltunk. Mindenki, aki életét adta, a legnagyobb áldozatot hozta a népnek. Szeptember 30-iki pontos adatok szerint elesett 10.525 német katona és 4025 tiszt, a sebesültek száma 30.572. Ezeket ki-vül eltiint 3404 ember. A sebesültek és az eltűntek nagyrésze fogságba esésük után is megkínzóztatásban részesültek a lengyelektől. (A képviselők leülnek.)

Varsó elesett, Hellát elfoglaltuk, a lengyel háború be van fejezve. A frantiröröktől, gonosztevőktől, a rablóktól és a merénylőktől megtisztítjuk ezt a területet. Itt nincsen mit háboruszkodni tovább. (Taps.)

A nyugati határon pedig ott áll a német hadsereg és várja az ellenséget. Hajóhadunk a Keleti-tengeren biztosítja uralmunkat, a tengeralattjárók pedig támadó harcot kezdték.

HITLER LLOYD GEORGET IDEZI

— Egy „ügynevezett állam” megszűnt és most kutassuk ennek a megszűnésnek az okát. Lengyelország egy évezred óta megmutatta, hogy nem életrevaló és államalkotásra alkalmatlan. A történelmi fejlődésre és a gazdasági szükségszerűségekre való tekintet nélkül, Versaillesben egy államot teremtettek, amely megteremtésekor a háború csiráját hordta magában. A versaillesi békeszerződés alkotói közül

még él Lloyd George, aki kijelentette, hogy ez az állam még konfliktusok szülőanyja lesz.

Ez az új állam nemcsak rosszul bánt nemzetiségeivel, hanem mindenkivel szemben „speciális lengyel államvezetést” alkalmazott. Hamis statisztikákkal dolgoztak és 1919-ben olyan területeket igényeltek, ahol szerintük — például Keletporoszországban — 75 százalékos lengyel többség él, pedig később megmutatkozott, hogy legfeljebb 2 százalékos többségről lehet beszélni.

Ausztria, Németország és Oroszország kárára statisztikai hamisításokat követtek el és az új lengyel állam a saját lengyel elemeit sem kímélte.

A demokrata elveknek a nyugati demokráciák felszavainak kigunyolása volt, ami Lengyelországban történt, mert itt egy felfuvalkodott, gögös kisebbség volt, amely a népet csak munkaerőnek te-

— A másik eset, amelyről még meg kell emlékezni, egy Landwehr-hadosztály megbízása, amelynek a korridorból a Hella félsziget felé kellett visszaszorítani a jórészt matrózokból és lovasságból álló lengyel csapatrészeket. Hihetetlen türelő állott a német hadosztállyal szemben, de két napon keresztül állásról-állásra szorítottuk vissza az ellenfelet és elérjük célunkat:

2500 foglyot ejtettünk és 4700 embert szorítottunk vissza a Hella félszigetre,

ahol azok bezártan, tehetetlenségre voltak kárhoztatva. Megrázó kép volt, amikor tisztés koru férfiak a régi háború kitüntéseivel a mellükön végignézték, miként haladnak el előttük a 18—20 esztendő lengyel hadifoglyok.

kintette és amely mögött csak 15 százaléka állt a közvéleménynek.

A VOLT NÉMET TERÜLETEK VISSZAFELJÖDTEK.

A német kultúra által teremtett színvonalat 1919. óta lezüllesztették.

A Vízitula, — amelyet oly fontos tengeri kijáratnak tartott Lengyelország — ma a legelhanyagoltabb állapotban hajózásra alkalmatlan és több helyiit kiszáradásra van itelve, az országutak használhatatlanok, a közállapotok elviselhetetlenek. Aki három hétig körül néz ezen a vidéken az megértheti majd, hogy mi is volt az az „lengyel gazdálkodás”.

Németország ezen elviselhetetlen állapotok dacára is próbálkozott a békés együttműködéssel. 1923-ban Pilsudszky tábornaggal tárgyaltam, amihez türelem és önmegtartóztatás kellett, mert olyan állapotok voltak, hogy másfélmillió németnek el kellett hagynia régi családi tűzhelyét, menekülésiük alkalmával csak legszükségesebb ruhadarabjaikat viheték magukkal, akár most az elmúlt évben, amikor Csehország felosztása alkalmával a Lengyelországnak juttatott területeken kezdődött meg a lengyel ildözési politika és az onnan kiildözött lakosoknak még a kézipoggyász elvitelét sem engedték meg.

LENGYELORSZÁGNAK TÁMADÓ CÉLJAI VOLTAK.

Minden békekísérletem kudarcra végződött, minden német ajánlatot a lengyel vezetők gyengeségnek, sőt egyesek oktalanságnak jeleztek. Nem kevesebbet akartak, mint Danzigot leigázni. En akkor Danzig politikai és néprajzi jellegének megóvására — (gunyosan) anélkül, hogy a legmagasabb lengyel gazdasági érdeket érintettem volna, békés megoldásra tettem előterjesztést.

Aki azt állítja, hogy én Danzig kérdésében ultimátumot küldtem Lengyelországnak, az hazudik.

A német-orosz akció sikere

A német és orosz közös akció sikere abban rejlik, hogy egyenlő módon és egymáshoz teljesen hasonlóan ismerték fel a helyzetet. Már Danzigban beszéltem Oroszországgal való viszonyunkról. Oroszországban olyan elvek uralkodnak, amelyek különböznek tőlünk, de amióta Sztalin is felismerte a helyzetet és azokat a közös érdekeket, amelyek Szovjetország és Németország számára parancsolólag lépnek előtérbe és amióta Sztalin sem látta akadályát annak, hogy ezeket a közös érdekeknek szolgálatában az ő elvétől eltérő és más fel-

A lengyelek állandóan visszautasították, amit én lönben én magánbeszélgetéseink során Beck megmondottam. A lengyel visszautasításoknak pedig két oka volt. Először: a lengyelországi sajnemcsak, hogy nem akarta Danzigot visszaadni hanem

olyan célkitűzésekkel fűtötte a lengyel közvéleményt, hogy meg kell támadni Németországot, be kell törni Keletporoszországba, a lengyel—német határ Oderánál, sőt esetleg az Elbánál legyen.

Azt hirdette a lengyel publicisztika, hogy Lengyelország misziót teljesít, ha megtámadja Németországot és oda elviszi a lengyel kultúrát és a civilizációt. Azt hirdették rólunk, hogy a német hadsereg gyenge, a német katona gyáva, a fegyver nem tökéletesek, ezzel szemben

a lengyel hadsereg legyőzhetetlenül erős, amely megtámadja és elfoglalja Berlint.

Ezeket az örültéseket, ezeket a fantazmagóriákat nem egy katonai analfabéta sugalmazta lengyel sajtónak, hanem egy Romániába menekült Rydz Smygli nevű egyén. Ez és ennek bérencei meték megsérteni a német hadsereget és

ezeztől a katonai dillettánsoktól kellett tünnünk, olyan sértéseket, amelyeket senki nem tűrt volna,

de aminőket mástól, mint a lengyelektől nem is lehetett volna várni. Sem francia, sem angol tábornok nem mondana ilyent a német hadseregről, mir ahogy német, vagy olasz generális sem nyilatkozna így a francia, vagy angol haderőről. Németország ezeket a sértéseket ettől az államtól egy ideig tűtete, de ez volt egyben az első oka is annak, hogy mi békeajánlatainkat a fellegekben élő nagyzási hóbortban szenvedő Lengyelország visszautasította és nem akart velünk szóba állani.

A NYUGATI HATALMAK GARANCIÁJA.

A második ok volt az a rengeteg garancia, melyet egy olyan államnak adott két nagyhatalom, amely államot senki nem fenyegette. Ezeknek a garanciáknak birtokában Lengyelország azt hitta, hogy egy nagyhatalmat, mint Németország nyugodtan provokálhat és

abban reménykedett, hogy nagyravágyó, örült hóbortjait megvalósítja.

En az ukrán és fehér-orosz kisebbségek sorsáról nem beszéltek, mert ez Oroszország dolga, de le szögeztem, hogy a német kisebbség 1933 óta sátrárémuralom alatt élt az akkori Lengyelországhar, mert németeinket elhurcolták, egyes községekben és városokban valóságos kiirtották, asszonyainkat gyermekeinket megölték, leöldösték. Egy neve angol közzír, Sir George Curriol tanulmányt írt a lengyel lelkiségről, — ha erről beszélni lehet — emegrázó színekben beszél a lengyel barbárságokról. Az európai demokrácia olyan népet és államot vetve szembe, amely még a német hadifoglyokat és sebesülteket is halomra öldöste, amit én ebben az utolsó négy hétben láttam, az valóságos vádbeszéd a lengyel barbárság ellen és felteszem a kérdést,

vajjon túrné ezt Anglia, ha ezt angolokkal tenérek meg?

Ennek az államnak adtak garanciát, amely Európa közepén bormalt keltett? A felfuvalkodott gögös lengyel vezetősztyál biztonságban érezte magát ezeknek a garanciáknak révén és veszélyeztetett már nemcsak a német kisebbségeket, hanem a birodalmi határt is. Ha a türelmünket gyengeségnek is látták, én még mindig figyelmeztetéseket küldtem, ne ildözzzék kisebbségeinket, ne akarják elsorvasztani Danzigot — és erre katonai mozgósítás volt a válasz. Nevelésesnek tekintették azt a békés ajánlatunkat is, hogy közvetítő küldjenek az ellentétek elsimítására.

Nem bántam, hogy gyengeségnek tekintik a békés megoldásra irányuló erőfeszítéseket, mert én békét akartam.

Mikor azonban azt láttam, hogy minden jóakarátú türelmemben ténylegesen a német gyengeséget látják és azt kürtölik világgá; nem maradt más hátra a számomra, minthogy ezt a tévedésüket kikorrigáljam és olyan hangnemben, olyan eszközökkel válaszoljak nekik, aminőket ők használtak.

Megérezték a német kéz pörölyesapását.

fogásban álló államokkal összeköttetésbe lépjen, a nemzeti szocialista államnak sem lehet akadály az, hogy a Szovjetell együtt haladjon.

Más Szovjetoroszország és más a nemzeti szocialista Németország. De abban a pillanatban, ha egymás államrendszerét respektáljuk, megszűnt minden ok, hogy egymással szemben ellenségeskedjünk.

A történelem a múltban megmutatta, hogy Európa e két leghatalmasabb állama csak akkor volt boldog, ha egymással barátságban élt.

A nagy háborúban egymás ellen állították őket és minket állam szerencsétlenül járt. A kapitalista Nyugatonk érdeke, hogy a két állatot egymás ellen kijátsszák. Szovjetországot is alkalmasnak tartják, hogy katonai szövetségesülknek elfogadják, — ha megkapták volna. De, mert Németországgal lépett barátságra, ezt elfogadhatatlan jelenségnek nevezik.

Németország nem törekszik világalomra

A német—orsz megneemtámadási szerződés gyökeres változásokat jelent a birodalom keleti politikájában, a néhány nap előtt megkötött német—orsz barátsági és érdekvédelmi paktum pedig reu-ét óhajt teremteni Európa legveszedelmesebb területén.

Ha Nyugaton azt hiszik, hogy Németországot, vagy Oroszországot legyőzik, vagy elválasztják, akkor tévednek.

A német külpolitika ebben a pillanatban a konszolidációt szolgálja. A 40 millió négyzetkilométerrel rendelkező Anglia ujságjai azt hirdetik, hogy Németország világalomra törekszik. Azt hiszem az oroszokkal történt megállapodásunk megnyugtatótja a világszabadságnak eme sajtóüggyédjét, hogy

a német világhegemoniára való törekvés megnyire hazug kitalálás, hogy nekünk nem kell sem Ukrajna, sem Románia, sem az Ural.

Csak beteg agyak kitalálásai és fantasztia elgondolások szörnyszülöttei ezek az uszító hírek. Németország megváltozhatatlan elhatározása az, hogy Keleten nyugalmat akar.

A német érdekek azonosak az orosz érdekekkel.

A BIRODALOM LÉTFELTÉTELEINEK RÉSZLETEZÉSE.

A két nagy állam nem engedi, hogy együttesen elhatározott céljai és terveik keresztülvitelére beleszóljanak. A németek és oroszok részéről megvont határokat mentén nyugalmat és a termelést biztosító állapotot kíván megteremteni. Ezen a tájon minden olyan belpolitikai zavart is ki akar küszöbölni, amelyek a német és orosz érdekeket veszélyeztetik.

A német létfeltételek a következők:

1. A német birodalom birodalmi határainak megvonaása szigorú etnográfiai alapon.
2. A nyugalom helyreállítása.
3. A biztonság helyreállítása nemcsak a Birodalomban, hanem a Birodalom érdekkörében is.
4. A gazdasági élet új felépítése, a közlekedés rendjének biztosítása és a kulturális előrehaladás biztosítása.
5. Legfontosabb feltétel az etnográfiai helyzet új rendezése, mégpedig: nemzetiségek átköltöztetése nemcsak az érdekeltek és a szóbanforgó, hanem még a messzebbre területeken is.

A népi elv, a faji teória szolgálatába kell állítani az új európai rendet és

ennek az átköltöztetési tervnek a keresztülvitelével megadjuk szüntetni az európai konfliktusok eddig legégetőbb okát.

Németország és a Szovjetunió megállapodtak, hogy egymást ezen az uton kölcsönösen támogatják. A német birodalom nem fogja megengedni, hogy egy új lengyel állam zavartkeltő jelenség legyen Európában, forrása lehessen németellenes akcióknak és eszköz arra, hogy Németország és a Szovjet-Unió között éket verjen. A versaillesi államférfiaknak a legkomplicáltabb problémákat kellett megoldaniuk, de a leghalványabb életanulmányokról és ami a leg súlyosabb, felelősségérzet sem élt bennük.

Teoretikus elgondolásaikban a praktikus életet figyelmen kívül hagyták.

Hogy a Népszövetségben mennyire nem bíztak, bizonyíték rá Amerika, amely be sem lépett a Népszövetségbe és mind több állam hagyta ott ezt a testületet. A Népszövetség ezen tervek keresztülvitelére teljesen alkalmatlannak bizonyult.

MIT TETT A NEMZETI SZOCIALIZMUS?

— Érdekes, hogy még ma is dívik az a szokás, hogy egyes államokban, a nyugati demokráciák világában, bizonyos menekült kormányoknak székhelyet adományoznak, bár az egész ország, amelynek a kormány az élén áll, annyi lakosból áll, ahány tagja van a kormánynak. Szerencsére az ilyen kormányok

annyi aranyat tudtak magukkal vinni, hogy a demokráta vendéglátóknak nem esnek különös terükre.

(Élénk derűtlenség.) Ezek után fel lehet azt is tételni, hogy a Népszövetség fenn fog állni, esetleg csak két állam részvételével. A Népszövetség ugyanúgy, mint a teóriák, halott fogalmak, de a népek nem halottak, hanem élnek.

Óvakodni könnyebb mint gyógyítani!...

NIVEA véd érdes bőr ellen!

gadná el ezt az eljárási módot, természetes, hogy a nemzeti szocialista kormány sem lehet ilyen eljárásnak a híve.

MÉRTEKLETESÉG AZ IGÉNYEK DOLGÁBAN

— Ünnepelesen kijelentem, hogy én a to- vábbi ilyen értelmű igényeink dolgában igen mértékletes vagyok és csak ott emelek szót, ahol a német életjogok és életérdekek veszélyeztetve vannak. De engedjék meg nekem, ennek a nyolcvankétmillió embernek csak lehet és szabad valahol élnie.

— A nemzetközi papírok betűivel szemben a népmilliók megmaradnak és a jövőben is élni fognak, mert élni akarnak. A németországi nemzeti szocializmus felébresztette a német népi öntudatot, de ugyanakkor a külvilághoz való viszonyunkat is rendezni kívántuk. A bizonytalanság nem a német követelésekből származik. A háborúk nemcsak Németországnak ártottak, hanem a győztes népeknek is. A nemzeti szocializmus belülről rendbe hozta a Birodalmat.

A világ egyetlen állama sem akarhatja jobban a békét, mint mi. A béke üdvöt hoz a népeknek, a háború szerencsétlenséget.

En minden célkitűzésemet az utolsó kívánságom kivételével, vér nélkül valósítottam meg. Ez a legutóbbi is vér nélkül történhetett volna meg, ha az előbb említett okok nem forognak fenn. Mi az új Közép-Európát békés úton kívánjuk felépíteni.

Németország semmit sem követel szomszédjaitól

— Az új Közép-Európa olyan legyen, hogy kenyeret és munkát adhasson békében élő embereinek és amely tényeken és nem írásműveken alapszik.

— Kijelentem a következőket:

1. Németországnak a balti államokkal nincs megneemtámadási szerződése, csak gazdasági megállapodása.
2. Az északi államokkal nincsenek diplomáciai megállapodásaink, hanem Norvégiaval és Svédországgal a legbarátságosabb együttműködésben élünk.
3. Németország Dániával szemben nem törődik azokkal a területekkel, amiket a háború után Dánia javára ítélték.

A német-dán határokat megváltozhatatlannul lejelöljük ítélem.

4. Hollandiával az új birodalom tradicionális barátságot tart fenn, nincs és nem is voltak diplomáciai megállapodásai, vagy differenciái.
5. Belgiummal szemben már uralomrajöveletem alkalmával kifejtettem, hogy barátságot akarok, távol állok minden revendikációs gondlattól, semmiféle fenyegető érzés nem élt bennem.

nem irántuk.

6. Sváje tekintetében nem hagytam kétséget afelől, hogy a leglojalisabb barátságban töreksem velük lenni.

7. Jugoszláviával kapcsolatos határaink megváltoztathatatlank.

8. Magyarországgal régi szívélyes barátság fűzi össze a Birodalmat és itt is megváltoztathatatlank a határok.

9. Szlovákia felkérte a Birodalmat, hogy önállóságához vezető útjában megsegítse és annak veszélyeztetése esetén mellé álljon.

De nemcsak ezekkel az államokkal rendeződtek a viszonyaink, hanem a nagyhatalmakal is.

A Duceval közös határunkat ünnepelesen elismertük és kizártuk minden lehetőségét annak, hogy egymás között differencia támadhasson. Azok az emlékek, amelyek a világháborúban elválaszthatták a két népet, eltűntek, mert Németország és Olaszország között világszemléleti és politikai szoros együttműködés áll fenn, amelynek kihatását az európai közéletre is megmutatta.

S
C
A
L
A

NAGY SIKERREL FUT

A
C
S
Á
B
I
T
Ó

Szünjön meg a franciákkal való ellenségeskedés

Megkísértem uralmam első pillanatától kezdve, hogy a viszonyt Németország és Franciaország között „mérgetelenítsem”, hogy a közöttünk való állapotból minden mérgező momentumot eltüntessek. A Saar-vidék visszaadása volt az egyetlen feltétel és ezzel Németországnak minden követelése megszűnt és nem is lesz a jövőben sem soha Németországgal szemben.

Elzász-Lotharingiáról nem beszélek. Ezt nem azért teszem, mintha gyáva volnék, de helytelennek tartom azt. Az 1919-ben hozott ilyen értelmű határozat felborítása csak újabb véres háborút idézne elő és teljesen céltalan vérontás lenne, ha

ezért a problémaért minden második német, vagy francia generációt háborúba dobnánk.

„Néhány megátalkodott angol államférfi“

Ugyanezt érezzük az angolok és az angol államvezetessel szemben is. Soha fel nem léptem angol érdekek ellen, sőt megtörtént, hogy német érdekek alárendeltem az angol érdekek alá. Érzésben is közel akartam hozni az angol és a német nép lelkét.

Nincs is másról szó, minthogy néhány angol államférfi megátalkodott ellensége a németeknek és ezek nem csinálnak titkot abból, hogy az új háborúban le akarnak bennünket igazni. Pedig nem tudják eljárásukat helytállóan megindokolni.

Meggyőződésem, hogy az igazi európai béke és ezzel együtt a világbéke csak az angol és német nép megbonthatatlan baráti kézfogásából születhetik meg. En elmentem lojalitásában a legmesszebb határig, nem az én bűnöm, hogy eddig eredmény nem mutatkozott.

A Szovjet-Unió részéről Sztalinnak hasonló a gondolatmenete és közöttünk a legteljesebb baráti együttműködés. Mi a rendet kívánjuk Európában és aki a mi ellenségünk, az a rend ellensége is, viszont ugyanakkor a zavarkeltés barátja. Lehet, hogy gunyolódnak rólam, de nem is a gúny a lényeg, hanem a döntő eredmény. Ha bűn volt és bűn a közep európai rendre törekedni: vállalom, hogy bűnös vagyok. Nem szegtem szót, hanem a becsületem és a büszkeségem követelte, hogy megteremtője legyek a közep-európai rendnek. Az az elgondolásom, hogy

össze kell fogni Közép-Európában az egymáshoz tartozó államoknak.

En a német nép boldogulására és felemelésére, nem pedig nemzetközi dokumentumokra esküdtem fel. A támadások a történelem tudatlanságai részéről nem érdekel és hidegen hagynak. Engem a német nép bizalma állított e helyre és

Hitler felteszi a kérdést: Mire való a háború?

Jellemző ezeknek a „nemzetközi uszító skriblereknek” működésére, hogy a lengyel hadjárat előtt azt kürtölték világba, hogy a német motorizált erők tehetetlenek és fel fogják mondani a szolgálatot. Most ugyanezek a demokrata újságírók verejtékező homlokkal kénytelenek megállapítani, hogy a lengyel hadsereg a motorizált erők, a „gép” túlsúlya miatt szenvedett vereséget, ezzel szemben a német gyalogság gyengé és minden összetűzésben alulmaradt a lengyel gyalogsággal szemben. A jelek szerint ezt kell most a francia-német határon lévő katonák számára bebeszélni. Ezt is elhiszem nekik, de ha majd sor kerül rá, szaván fogjuk ezt a kiválóan informáltat, aki csak a szerkesztőségekben tudja elképzelni a háborút. Ezt a szerkesztőségi vezérkari főnököt tizennygy napra pergőtűzbe kellene állítani, majd akkor másként beszélne és másként informálná olvasóit.

A háborús uszítók a most következő mondatomban is félelmet és kétségbeesést fognak találni.

De mégis megkérdelem: Miért legyen háború?

Hogy Lengyelországot visszaállítsák? Kijelenthetem, hogy

a versaillesi Lengyelország soha többé fel nem támad, mert ezt a földkerekség két legnagyobb hatalma garantálja. Hogy milyen legyen az új Lengyelország, az Oroszország és Németország dolga. Mert egy új versaillesi Lengyelország nem egy új állam lenne, hanem egy új köcsög.

Nem érdektelen államok vezetői fognak hátrálni, hanem azok az országok, amelyek közvetlenül érdekelve vannak.

A nyugati demokráciák helvesebben tennék, ha

Franciaország egyetlen államférfia sem állíthatja, hogy én valaha is olyan követelést terjesztettem volna elő, amely a francia becsületbe és a francia érdekbe vágna.

A követelések helyett csak egy kérő kívánságom lenne. Ez pedig az, hogy

szünjön meg végre az ellenségeskedés eme két nagy nép között

és a háborúskodások helyett a történelmi múlt és a barátság jegyében fogjon kezét ez a két hatalmas ország. Mindent megtettem, hogy a német nép lelkéből kiküszöböljem a franciák elleni ellenségeskedés érzését és helyett a franciák iránti tiszteletet oltsam be.

Minden német katona tiszteli a francia katonát és annak hadvezetőségét.

minden, kívülről jövő rosszaló kritika csak megerősít és további kitartásra buzdít.

Magánember sem tűrhetet volna el olyan sérelmeket, amelyek a Birodalmat érték és a békés kilátások hiányában fegyvert kellett fognunk.

VÁLLALOM A VÁDAT!

Minden türelmemet, — mint említettem — gyengességnek, sőt félelemnek deklarálták. Mind az arra kellene, hogy befolyásolják, hogy ne tegyek újabb békeajánlatot. A propaganda azt mondja, hogy én félek, hogy Németország összeomlik, hogy a német-orosz együttműködés felborul.

Ha én mindezek ellenére békeajánlatot teszek: magamra veszem a rámszert vádakat, hogy gyáva vagyok és kétségbeesett, — nyugodtan megettehetem ezt, mert a történelem fog itélni felettem. Ilyen apró kellemetlenkedések nem érdekelnek, nem fontos, hogy mit gondolnak rólam.

Az én presztízsem elég nagy ahhoz, hogy megengedhessem magamnak azt a lukszust: hirdessék rólam a félelmet, állítsák, hogy kétségbeesésben cselekszem, az igazság majd a dolgok végső kimenetelében mutatkozik meg.

Legfeljebb csak azt sajnálom, hogy a vérszomjas uszítók nincsenek ott, ahol a háború folyik és soha nem is voltak ott, ahol az emberek egymásra löttek. Megértem, hogy a háborúban többet lehet keresni, mint a békében és azt is megértem, hogy az újságírás egyes szörnyszülöttjeinek kellemesebb háborús cikkeket írni, mint a kultúrális fejlődést lapjaikban ismertetni. A nemzetközi zsidó sajtó és a nemzetközi uszító hírlepirás szolgálja a gyűjtögetés és az uszítás démonját. Az újságoknak a cikktema a fontos, de nem gondolnak arra, hogy élő emberekről írják, akik véreznek és elpusztulnak.

a lengyel kérdés helyett saját problémáik megoldásán gondolkodnának. Németország a cseh-morva protektorátus területén nem csak nyugalmi állapotot teremtett, hanem kiépítette a Birodalmat és a cseh-morva nép baráti kapcsolatát.

Anglia a palesztinai protektorátus területén nagyon sokáig dolgozhat, amíg olyan nyugalmi állapotot teremt, mint mi a magunk protektorátusán.

Nem volna-e örültség embermilliókat elpusztítva

Németország békefeltételei

Két probléma az, amely elsőrendű megoldásra vár. Először a Lengyelország megszűnésével kapcsolatos kérdés, a másik a politikai és gazdasági krízis megszüntetése.

A Német-Birodalom kormánya a német-orosz szerződés figyelembe vételével a következő feltételekben látja a béke megvalósíthatóságát:

1. Követeli a német birodalmi határ történelmi, etnográfiai és gazdasági szempontok szerinti megállapítását.
2. Teljes rend teremtése a nemzetiségek rendszerében és minden kisebbségi kérdés megoldása.
3. A zsidókérdés megoldása.
4. Új gazdasági életfeltételek megállapítása az ittlévő nemzetek számára.
5. Biztonsági rendszabályok.
6. A lengyel állam visszaállítása. Ez a lengyel állam azonban nem lehet gyújtópont egy Németország elleni akcióra és nem lehet nemzetközi ék a német-orosz szerződés ellen.

A leszerelés mérve

Több régi beszédemben tettem már előterjesztéseket, de azokat visszautasították. Aki a háborút akarja, aki a béke és fegyverek közt választani akar, az már eleve nem barátja a békének. A mostani háború során is betartották azt a genfi konvenciót, amely megengedhető és meg nem engedhető fegyverekkel beszél, amely a sebesültek és a fog-

lyok megkímélését írja elő. Miért ne lehetne a mérleges gázokat, a gyújtóbombákat és egyéb borzalmas gyilkoló eszközöket végleg kiküszöbölni? En Lengyelországban csak akkor engedtem repülőátmadást, ha bennünket ért támadás, vagy kimondott katonai célpontról volt szó

KIADÓ

Bucurest
központjában

Strada Berzei No. 19.

egy nagy ház, egyedülálló az udvarban, megfelel intézmények, irodák, áruraktár, iparüzem, iskola, stb. részére.

Földszint: 1 iroda 6 m.×4 m.
" 1 " 3 m.×3.45 m.
" 1 " 8 m.×5.70 m.
" 1 terem 28 m.×7 m.

Földszint: 1 terem 4 m.×4.35 m.
I. emelet: 1 " 32.20 m.×7 m.
II. emelet: 1 " 10 m.×7 m.
1 padlás 21.50 m.×7 m.

Víz, kanalizáció, központi fűtés, villanyvilágítás, nagy udvar.

Ajánlatokat kérünk Librăria SOCEC, Casăria Generală címre, București.

ni és milliárdos értékeket romba dönteni Lengyelország helyreállításáért. Mit akar Németország Angliától? Semmit! Sem Franciaországtól nem akarunk semmit, sem Angliától!

A NÉMET NÉPNEK NINCSENEK REVÍZIÓS TÖREKVESEI.

De, ha azért akarják a háborút, hogy Németországban a jelenlegi kormányrendszer megszűnjön, akkor hiába fognak az emberek meghalni, mert sem ez a rendszer nem fog eltűnni Németországból, sem egy új Versailles nem születik meg. Aki azért akar háborút, mert a konferenciák céltalansága helyett én más módon szüntetem meg az európai nyugtalanságot, annak azt felelem, hogy Európa népei-halásak nekem. Kijelentem a következőket azon két állam számára, amely a háború felelősségét fogja viselni:

1. A Német-Birodalom nem imperialista, hanem Európa jólétét kívánja.
2. A legfontosabb probléma a nyugalom, amelyek előfeltétele, hogy tisztában kell lenni az államoknak egymás külpolitikai célkitűzéseivel.

A német állam tehát kész arra, hogy ismertesse külpolitikai tervét.

Megállapítom, hogy a versaillesi szerződés nem létezik és ezzel a Német-Birodalomnak és az egész német népek nincsenek többé revíziós igényei, — egynehány gyarmati igényen kívül. A német gyarmatok visszaadása azonban nem követelés, hanem részben történelmi jog, részben a Föld nyersanyagforrásainak igazságos elosztása. Ez nem ultimátumszerű megállapítás, csak kijelentés, amelyben Oroszország is mellettünk áll.

3. A kereskedelem és a közlekedés nemzetközli szabadsága. A termelés nyugalma és az árucsera biztosítása. A szabad kereskedelem.

4. A legfontosabb feltétel a béke garantálása, amely nemcsak az európai status szanciókkal való megerősítésében, hanem a leszerelésben áll. Meg kell szüntetni egyes fegyvereket.

Ha akár öt, akár nyolc, vagy tíz évig is tart a háború, ha akármilyen újabb konfliktus is jön, más megoldás nem lehet, mint amilyen most is történhetne.

Nem érdekel a hadseregek felszerelése a féktelen sajtópropaganda fenntartása.

Békét egész Európa számára

Nincsen olyan felelős európai államférfi, — azt ízem — aki nem a saját népe fellendülését akarja, de ugyanakkor nem gondolja arra az áldásra, amelynek jegyében a nemzetek összefognak és kiigazognak egy statutuimot, melyet betartva nyugalom és béke lesz.

Lehetetlen, hogy konferenciák össze üljenek, hogy fejezzék meg a békét, amikor nem zetek mozgósított állapotban élnek, ha egyszer ezt a békét létre kell hozni, oldjuk meg most, mielőtt milliókat harcba dobunk, vagy milliókat elpusztítunk.

A nyugati fronton minden óra újabb áldozatot követel. Ha a francia tüzéség Saarbrückent elpusztítja, a németek Mülhaussent lövik össze, a harisruhát lövik, a mi tüzeink Strassburgot gyújtják fel. Freiburg elpusztítása esetén német részről már elpusztítása következhet.

Borzalmas lesz, ha messzehordó ágyúink akcióba lépnek és amit nem tehetnek meg tüzeink, elvégzik repülőink.

ilyen érdekes téma lesz ez a nemzetközi heccesjáték számára. Ma nincsenek hadszínterek, mert a háború átterjed a tengereken is.

Ma nincsenek szigetek! (Hosszantartó éljenzés és taps.)

urópa népei, az emberek és vagyonok el fognak szűnni, az emberi fiatal zsenge termés odavész vértengerben, de egyszer csak megvonódik a háború Németország és Franciaország között, legfeljebb

nem fog tetszeni Churchill úrnak és társainak, mindent, ami mindannyiunk érdeke, azért mondom, mert saját népet meg akarom kímélni. De a Churchill úr és társai úgy akarják, úgy

ez a kijelentésem az utolsó! Harcolni fogunk. 1918 novemberében a német történelemben nem fog megismétlődni!

Németország nem pusztul el. Churchill úr és társai ugyan azt hiszik, de nekem az, a meggyőződésem, hogy

leteperjük Angliát.

Egy pillanatnyi kétségem sincs aziránt, hogy Németország győzni fog. (Hosszantartó éljenzés és taps.) A sors fog dönteni. De egy biztos, hogy a világtörténelemben, legfőképpen pedig az utolsó háborúban nem voltak győzők, csak legyőzöttek.

Utassítsa vissza barátai jobbmot az a nép, vagy azok a népvézerek, akik a háborútól jobb eredményt várnak, mint a békétől. Enk mint a nép képviselője megköszönöm az Uristennek, hogy az első harcunk ilyen nagy sikerrel járt és kérem, hogy segítsen ezen az igaz úton, amelyen járok és amelyen a békét és a nyugalmat keresem. Nemcsak a német nép, hanem egész Európa népei számára szeretném megteremteti a békét és nyugalmat és amelyet az Uristentől egész Európa számára kérek.

GÖRING VEZÉRTABORNOK ZARÓBESZÉDE.

A vezér nyolcvan perces óriási óváciával fogadott beszéde után az elnöklő Göring vezértábornagy a következő szavakat intézte a vezérhez:

— Vezérem!! Megismertük az Ön és a Biroda-

lom állásfoglalását a háború és béke problémájával kapcsolatban. Ez az állásfoglalás megmutatta az Ön hatalmas államférfiúi nagyvonalúságát éppen úgy mint ahogy megismertük a legkiválóbb katonának, a német nép első katonájának. Ha az ellenség azt hiszi, hogy a német néphez kétségkívül kelthetnek a szeretet Vezér, a megcsodált államférfi, a tisztelt katona személyével szemben repülőgépekről dobott propagandairatok és a nevetésgés felhívások, ha azt hiszi, hogy a Birodalom népe és a Vezér közé éket verhet, akkor kimondjuk a következőket:

Ha volt valaha nép, amely vezérét tisztelte és szerette, eltörpül amellet a ragaszkodás mellett, ahogy mi önt és parancsait gondolkodás nélkül követjük.

A német nép egységesen áll Ön mögött. Örömmel és vakon követi Önt. Mint egy tisztítófűzben megővözött dött ércötomb, úgy áll a német nép egysége és nem kérdezzük, hogy hová vezet az út, akármit parancsol, nem ismerünk ellentmondást, soha a német nép boldogabban, meggyőződésesebben és elhatározottabban akarattal nem állt Ön mögött: Vezér parancsoljon, mi követjük Önt.

Október 15-ig mindenkinek jelentkeznie kell a légvédelmi tantolyamon való részvételre

törtékon délután 4—6 óra között.

A város légvédelmi ügyosztálya újból nyomtatókósan figyelmezteti a lakosságot, hogy minden hét és hatvan esztendő közötti férfi és nő köteles résztvenni a megindult légvédelmi tantolyamon. Mindenki köteles egy éven belül tizenkét elméleti és tizenkét gyakorlati órán megjelenni és pedig olyképpen, hogy egy hónapra egy elméleti és egy gyakorlati óra jusson.

Minden hónap első felében vannak az elméleti és a második felében a gyakorlati oktatások.

Senki sem hagyhatja a tantolyamra való jelentkezést későbbi hónapra.

mivel az előadás anyaga havonta változik. Az október 15-ig folyó elméleti tanításra tehát minden tetszővári hét és hatvan év közötti lakosnak jelentkeznie kell. A jelentkezés nyilvántartási lapot kapnak, amelyet minden elméleti és minden gyakorlati órán lepecsételnek és a tantolyamon való részvételt így ellenőrzik. A megszabott délutánokon és délutánokon két-két előadási óra van, azonban a hallgatók csoportokban csak mindig az egyiket vesznek részt tetszésük szerint.

Előadásokat tartanak hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 10—12 óra között, kedden és csütönként.

A délelőtti előadásokat a Belváros, Erzsébetváros, Józsefváros, Mehala és Fratelia részére a Capitol moziban, a Gyárváros részére az Apollóban, a délutáni előadásokat pedig a tűzoltóaktanyák legénysegi termeiben tartják. A gyakorlati oktatás azonban kizárólag a tűzoltótelepeken folyik, ahol gázkamrák és egyéb szükséges kellékek állnak rendelkezésre. Azoknak az iskolásoknak a növénydekei és azoknak a vállalatoknak a tisztviselői és munkásai, ahol hetenkénti légvédelmi gyakorlatokat végeznek, nem kötelesek a tantolyamon résztvenni.

A tantolyam első három hónapjának tananyaga a következő: októberben az elméleti rész a harc gázokról általában, védőeszközök, a gázmaszkák ismeretése, gyakorlati rész a gázmaszkák kezelésének ismeretése. Novemberben az elméleti rész világítási korlátok, riadó, felkészülés a védelemre, légi támadások, fedezékek, a fedezékekben való tartózkodás, gyakorlat a gázalarcok használatára a gázkamrákban. December az elméleti rész a légi támadások alkalmával keletkező tüzek oltása, a tüzek kitérésének megelőzése, gyakorlati rész a gázalarcos kamrákban gázalarcokkal való tartózkodás.

A gazda felesége beleszeretett a béresbe és ezért férjét elletta láb alól

1937 októberében Boanca Petru varsándi gazda Petró Petru legényt béresként alkalmazta. A gazdálkodó felesége szemet vetett a fiatal legényre, aki nem idegenkedett az asszonytól és kettőjük között hamarosan bizalmas barátság alakult ki. Az asszony elhatározta, hogy férjét elteszi láb alól. Tervéről szólt a béresnek is. Az elmúlt évben július 29-én este, amikor a gazda már aludt, az asszony felkelt és óvatosan kisurrott az istállóba, ahol a béres hálóhelye volt és közölte a fiatalemberrel, hogy megöli a gazdát. Fejszét is kerített és azután bementek a szobába, ahol először az asszony sújtott az alvó gazda fejére, majd a béres is több

ütést mért rá. A fejszecsapások teljesen szétromcsolták Boanca Petru fejét és a szerencsétlen ember nyomban meghalt.

Másnap az asszony megjelent a csendőrségen és bejelentette, hogy az éjszaka rablók jártak a házában, akik megölték a férjét. A nyomozás során a gyanú mindinkább az asszonyra terelődött, akit a béresrel együtt letartóztattak és tegnap a temesvári büntetőtábla elé kerültek. A tárgyalást azonban nem tartották fel, mert az asszony védőügyvédje katonai szolgálatot teljesít. Az újabb tárgyalást november 7-re tűzték ki.

Nem valósul meg a trolibuszjárat, mert a háztulajdonosok nem vállalják az utjavítás költségeit

A város — miként azt ismételtlen megirtuk — az Erzsébetváros egy részében trolibusz-közlekedést tervez, amelynek egyik főútvonala a Brancoveanu-uca volna. A trolibuszforgalomnak azonban elengedhetetlen feltétele a jó út, már pedig a Brancoveanu-uca jelenlegi köveztete nem alkalmas a trolibusz számára. Miután a város jelenleg nem szedhet utadót, mint azt a múltban tette, nincsen abban a helyzetben, hogy ezt a nagy költséget igénylő útépítést végeztessze, de még arra sincsen reménye, hogy erre a célra a mostani gazdasági viszonyok között hosszabb lejáratú kölcsönt kapjon. A város vezetősége azért azt az ajánlatot tette a Brancoveanu-uca háztulajdonosainak, hogy

vállalják az útépítés költségeinek felét,

a másik felét pedig a város viseli. A mérnöki hivatal és a pénzügyi osztály ebből a célból értekezletre hívta össze az érdekelte háztulajdonosokat. Az értekezlet igen viharos volt. Egymás-

után szólaltak fel a háztulajdonosok és hangoztaták, hogy

az útesztalás a város kötelessége.

Mások azt indítványozták, hogy az útjavítási költségekre a város a trolibuszjegyek után szedjen egy-egy lei pótdíjat. Ezt a javaslatot a város legfeljebb csak abban az esetben fogadhatná el, ha sikerülne útépítési kölcsönt kapnia, ami azonban nem valószínű. Az értekezleten végül megszavaztatták a jelenlétű háztulajdonost, vállalják-e az útépítés ötven százalékos hozzájárulását. A hatvanöt háztulajdonos közül azonban mindössze

hét szavazott igennel, a többi pedig nemmel.

Ezzel egyelőre elődázódott a trolibuszforgalom megvalósítása. A város azonban nem mond le a tervről és más megoldást keres, mert az Erzsébetváros külső részét nem akarja közúti közlekedés nélkül hagyni.

CORSO mozi

Ma és mindennap Johann Strauss élete elevenedik meg a

Nagy keringő

C. csodálatos pazarsággal kiállított filmben SZEREPESZTÁS:

Joh. Strauss — — — — — Fernand Gravey
Poldi Vogelhuber — — — — — Luise Rainer
Carla Donner — — — — — Milica Korjus
Ferenc József — — — — — Hugh Herbert

A Metro-Goldwyn jubilaris produkciója.
Eddig még nem látott világszenzáció!
A legújabb Metro-Goldwyn híradó
Előadások 3, 5, 7 és 1/10 órákor
Jegyelőjegyzés telefonon: 38—95

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.
SZERKESZTŐ.

Vuchetich Endre á.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Megfiosókának egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Húzhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyárknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

A számtantánár szerelmi vallomása

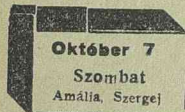
Egyenlet voltál a számomra, amelyik megoldást kíván, de szívem logaritmusával megfejtettek, kis cicám, legyek most már a koszinuszod s te elvághatatlan szinuszom, ne legyen tört a boldogságunk s pluszom álljon, ne mínuszom.

Majd elmegyünk paphoz, végezzon velünk szoros összeadást, aztán az élet nagy tábláján folytatunk ketten szorzást, a boldogságunk végtelen lesz, boldogság lesz az a köbön, s nem lesz lelkünkben integrális, de reális lesz az öröm.

Csókot helyezünk iksz plusz egyszer egymás ajkára, édesem, s ezt permutáljuk, kombináljuk és variáljuk végtelen, százaz szorzással szaporítjuk az üdvösségünk állagát, s az eredményt lekeresítve nyerjük az éden hányadát.

S ha netalán az örömből vonna a sors keze gyököt, boldogságunk mégsem lesz fiktív, bár járunk zérusok között, az értékesítkés nem áll be, két sarkszám vagyunk, mely szilárd, míg le nem töröl lét-tábláról óriás spongya, a halál.

KÖRÖ PAL.

1849 október 7-én halt meg Edgar Allan Poe hírneves amerikai költő. Borongós, rejtélyes verseket és elbeszéléseket írt. Világszerte ismert köteténye A holló, amelyet minden nyelvre lefordítottak. Magyar nyelvre huszonhat különböző fordítás készült A hollóról. 1914 október 7-én halt meg Sturdza Dimitrie román államférfi. Politikai pályafutását mint a moldvai irodafőnök kezdte. 1866-ban nagy része volt Guza fejedelem megbuktatásában, a román fejedelemség egyesítésében. Círol fejedelem trónralépése után több ízben viselt miniszteri tárcát és négy ízben miniszterelnök is volt. Mint történetíró is kitűnt és számos értékes munka maradt utána.

(—) Wrbiczky vadászati felügyelő gyásza. Marosvásárhelyen meghalt Wrbiczky Lipót erdömérnök, a topical nemzeti vadászterület felügyelője negyvenhet esztendőskorában. Halálát gyszolja özvegye, született Beck Terézia, anyja és bátyja, Wrbiczky Gyula erdömérnök, a bánági királyi vadászterület felügyelője.

(—) Vád alá helyezték a Carmen Sylva leányneve volt igazgatóját, Teodorescu Mária, a temesvári Carmen Sylva leányneve volt igazgatója ellen már régebben vizsgálat indult, mert az a gyanú merült fel, hogy az iskola pénzügyeinek kezelése körül szabálytalanságok történtek. A vizsgálat befejezése után most a táblai vádtanács a volt igazgató ellen sikkasztás miatt vádat emelt.

Hitler kancellár Varsóban

A lengyel főváros jelentős része romokban hever. A nyugati fronton csak gyenge tüzéségi harc volt ma

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága közli: Hitler vezér, a véderő főparancsnoka, tegnap meglátogatta a Varsó előtti hadműveletek végrehajtó 8-ik hadtest csapatait, majd elvonultak előtte mindazok a katonák, akik az erődítmény bevetésénél résztvettek. Klock környékén tegnap délelőtt 10 órakor a lengyel hadsereg utolsó maradványai, mintegy nyolcezren, Kleber lengyel tábornokkal az élkön, letették a fegyvert. A Visztulától keletre megkezdődött az előnyomulás a német-orosz érdekhatar megszállására.

Berlinből jelentik: Hitler vezér és a hadsereg főparancsnoka, csütörtökön alkalmat adott a külföldi sajtó képviselőinek Varsó megtekintésére. A Német Távirati Iroda közli, hogy az újságírókat a nyolcadik német hadsereg parancsnoka vezette végig a lengyel fővárosra. A külföldi hírlapírók meggyőződhetek arról, hogy a lengyelek a várost katonai erődé alakították át. Az utcákon hosszan és végig lövészárkok húzódnak, drótakadályokkal és hatalmas torlaszokkal. A külvárosok valamennyi házat erődé alakították át, az utcákon tankcsapdákat és árkokat készítettek. Meggyőződhetek az újságírók — a Német Távirati Iroda szerint —, hogy a német csapatok mennyire kímélték a főváros műemlékeit és így láthatták, hogy a kettős torony Szentkereszt-templom teljesen sértetlen maradt. Varsó átvételekor német egészségügyi tiszteket küldtek a fővárosba, akik megtették a szükséges intézkedéseket a ragályok és a járványok leküzdésére. A varsói közüzemek biztosítására német technikai személyzet érkezett Varsóba, ahol jelenleg 50.000 személyt látnak el a németek élelemmel.

Rómából jelentik: (Rador.) A Varsóban jart olasz újságírók jelentik, hogy Hitler kancellárát valóságilag megdöbentette az a rombolás, amelyet a lengyel főváros épületei szenvedtek. Kijelentette, hogy örült volt az az ember, aki elrendelte Varsónak megerősített táborra való átalakítását. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy nem hiszi miszerint volna olyan politikus, aki ezt a rombolást Nyugat-Európában megismételné. Nagyon sajnálatosnak tartja, hogy a nyugati politikusok közül senki sem tekinthette meg ezt a tragédiát.

Berlinből jelentik: (Rador.) A német műszaki katonák megfeszített munkájának segítségével október 4-én helyreállították a Pzemisly-Dublin és Varsó felé vezető vasútvonalakat. Szilédiával és Keletporoszországgal a vasúti összeköttetés néhány napon belül megindul.

A nyugati arcvonalon csak gyenge tüzéségi tevékenység volt, különben a csütörtök nyugodtan telt el.

Egy újabb német hivatalos jelentés közli, hogy az orosz-német határ újabb megállapítása értelmében az orosz hadsereg kiürítette a Suvalki tartomány területét és a német csapatok megkezdtek erre a területre a bevonulást. A német és orosz hadsereg megbízottai Meklenburg község várműsán találkoztak és megbeszéltek a terület átvetésének részleteit. Ennek a tanácskozásnak alapján, csütörtökön délután négy órakor a német felderítő egységek és utászok négy helyen lépték át az eddigi demarkációs határt, hogy birtokba vegyék az új területeket. A nagyobb helységek közül birtokba vették Znamí, Phalapov és Ratkit, míg Suvalki megszállása holnap történik meg. (Radiopress.)

(—) Meglepetésszerű légvédelmi gyakorlat.

Tegnap délelőtt tizenegy órakor megszólaltak a szirénák és a harangok, amelyek megiepetésszerű légvédelmi gyakorlatot jeleztek. Az összes villamosok, autók és kocsik megállottak és az utcák pillanatok alatt üresek lettek. Az emberek mind a legközelebbi fedezékbe, vagy pedig kapuk alá vonultak. Néhány perc múlva újabb riadó jelezte a gyakorlat végét. A légvédelmi hivatal vezetői szerint a gyakorlat jól sikerült és a lakosság nagy fegyelmességgel tett tanúságot.

(—) Halálozások. Meghaltak: Isaiu Simeon 54 éves napzámos, Percio Angelo 35 éves kelmefestőmester.

Hét pályázó közül négy jelölt a moziigazgatói állásra

A városi tisztviselők előléptetését és kinevezését intéző bizottság Warth Péter dr. aipolgármester és Table Nicolae dr. főjegyző, Heim Ernő dr. tanácsnok, valamint Linca Valeriu, a közigazgatási és személyzeti ügyosztály vezetőjének részvételével ülést tartott. A bizottság megvizsgálta a moziigazgatói állásra beérkezett hét pályázót és három pályázót — mivel a szükséges feltételeket egyik sem töltötte be — kizárt a pályázatból. A megmaradt négy pályázó iratait újabb vizsgálatnak vetik alá és annak alapján döntenek, hogy Tieran Emil dr. főpolgármesternek kit ajánljának kinevezésre, vagy pedig újabb pályázat kiírását javasolják-e. Pop Amos jelenlegi moziigazgató, aki a szolgálati korhatár elérése miatt vonul nyugalomba, december 15-ig marad állásban.

Legujabb sport

Ambrus Sándor, az Ilsa ökölvívók vezetője pontozóbíró lesz a magyar-német válogatott ökölvívók versenyén. Budapesten október 15-én a magyar válogatott ökölvívók a német boxolókcal csapnak össze. Kankovszky Artur a magyar ökölvívó szövetség ügyvezető-elnöke semleges pontozóbíró által kívánja biztosítani a versenyek sportszerűségét és ezért először olasz pontozóbíró kiküldését kérte az olasz szövetségtől. A kérelmet nem teljesítették, mire Ambrus Sándort, a temesvári Ilsa ökölvívók kitűnő vezetőjét hívta meg ring és pontozóbírónak. Erről a meghívásról úgy a román, mint a német ökölvívó szövetséget értesítették és így Ambrus Sándor vezeti majd a német-magyar ökölvívó mérkőzéseket.

(—) Józseffalvára. A leégett Józseffalva újjaépítésére tegnap a Déli Hírlap kiadónivalához a következő adományok érkeztek: Kohn József 500, léi, Szent Antal névben 100 lei. Gyűjtésünk összege ezzel 70.665 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden egyes adományt nyugtazunk.

(—) Erdemes polgár halála. Kratochvill Ede volt városi kútmester, a temesvári polgárság tekintélyes tagja, 88 éves korában meghalt. Az elhunyt negyvenöt éven át volt városi kútmester és a társadalmi életben is élénk szerepet vitt. Hosszú időn át lelkes tagja volt a Filharmonia dalegyletnek. Két nővére és kiterjedt rokonság, közte a Prochaska család gyszolja. A temetés ma délután félnyolc órakor megy vége a gyárvárosi temető kápolnájából.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Zangli Ferenc, Tuutu Ioan, Paulin István, Crisan Vasile, Crisan Doina Getusa, Mihai Doina, Albert Helmut Ferdinánd, Fogen Artur.

Szombaton, október 7-én a szolgálati beosztás a következő:

- Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerház
- A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszali's gyógyszerház és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerház.
- A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház.
- A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craiciu gyógyszerház
- Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:
Szombat, október 7.
APOLLO: A végzetes óra (angol film.)
CAPITOL: A kénno (angol film.)
CORSO: A nagy keringő (német film.)
SCALA: A csábító (francia film.)

Szerkesztői üzenetek

V. L. Gyár. Ilyen hirdetés nálunk nem jelent meg. Valószínűnek tartjuk, hogy az Erdélyi Gazda című szaklapban láthatta.

Boldog-e, vagy boldogtalan?

Ő az agglégény a családban. Még nem öreg, de már nem is fiatal, haja mely erősen meggyűrűlt, itt-ott fekete, de általában, mint mondani szokás, elég jól tartja magát. Mint minden agglégény, magának és magában él, kedélye kissé kiszámíthatatlan, többnyire mogorva, de néha nyájas is tud lenni, sőt vannak napjai, amikor olyan fiatalos a kedve, mintha vetélkedni akarna öccseivel. Szereti a rendet, a rendszert, a megállapodást, — amit egyetlen nővére, Szeptember, házához szülött, azt gondosan elrakja az élskamra polcain és szigorúan ellenőrzi a szüretelőket, hogy meg ne rövidítsék, akár egy flaska borral, akár egy furt szőlővel. Szeret otthon ülni és bár szörmény takarék, néha már befűt a kamállóba, amely elől kényelmes háziköntőseben és púha pipucsból üldögél és pöfékel. Lábaiat vizsgálja hever, mert Október ur szenvedélyes vadász, aki vörösbarna ruhában, pushtával a vállán, szeméreközött sörtes kalapban, órászámra járja az őszi tarlót. Körülbelül ez minden, amit szeret: a rend, a biztonság, a házatája, a szőlője, a kamallója, a pipája, a vizsgálója, a vadászát, de persze, hogy mindezekben is csak önmagát szereti, rendezett és rendszeres életét, amelyet semmi sem zökkent ki nyugalmából. Nincsenek szenvedélyei, talán nem is voltak soha, éppen ezért nem is érti azokat, akiket mindenféle értelmetlen szenvedélyek hajszolnak olyan cselekedetre, amelyek — szerinte — nevetségesek, vagy legalább is minden józan észnek ellentmondók. Megvetéssel gondol azokra, akik bele tudnak pusztulni egy szerelembe, vagy más valaminő szenvedélybe, hideg gúnyjal legyint, ha ezt a szót hallja: költő. Hívós, józan, tárgyilagos, elégedett és biztonságának, magányának önző magasságából nézi és lenézi az embereket. Nem szerel senkit, de azt sem kívánja, hogy őt szeressék. Nem tudom, boldog-e, vagy boldogtalan?

— Olasz nyelvű gimnázium Magyarországon. Pannonhalmáról jelentik: Csütörtökön délelőtt ünnepélyes keretek között adták át hivatásának a Ciano gróf olasz külügyminiszterrel elnevezett olasz nyelvű gimnáziumot. Az ünnepség során, amelyen Hóman Bálint kultuszminiszter és a budapesti olasz követ is résztvettek, Kelemen Kristóf apát mondott olasz nyelvű beszédet.

— Kínai selyem-palástkiállítás Londonban. A világ legpompásabb, legszebb és legérdekesebb selyempalástja a kínai császári paloták londoni kiállításán látható. A csodaköntös C'ien Lung kínai császár részére készült. Selymébe, melynek szövésén hat kínai munkás huszonöt évig dolgozott, Buddha alakját és titkos, szent jeleket szőttek. A palást anyaga olyan finom, hogy mellette a legdrágább európai selyem durva darócnak tűnik. A kiállításon összesen háromszáz szebbnél-szebb kínai díszpalást látható, közöttük csodálatos Lung-korabeli aranyhímzések. Többszínű díszpalástok, lángoló aranyminták, szivárványszínű alapok és gyönyörű készítmények teszik változatossá a kiállítás anyagát.

— „Börharisnya” emlékére. Százötven évvel ezelőtt — 1789 szeptember havában — született az amerikai Burlington városkában James Fennimore Cooper író. Nevét a múlt idő talán már elhomályosította, de művei hallatára minden serdülő fiú szeme csillogni kezd, szíve megdobban. Még öreg urak is boldogan mosolyognak, ha visszagondolnak arra az időre, amikor mindent feledve, mindent félretelve lázas türelmetlenséggel olvasták „Börharisnyát”, „Az utolsó mohikán”, „A vadölő” izgalmas, vérpezsdítő, lélekzetelállító kalandjait az író kezével, a sioux-inliánokkal, apacsokkal, a végtelen perik és őserdők vakmerő, ravasz, hős lakóival. Egy-egy meghajtott fűszál, egy karcolás a fák törzsén: előttük nyitott könyv volt, sasszemük mindent meglátott, nyilak mindig biztosan célba találtak; földre szorított fülükkel mérföldnyírók meghallották az ellenség közeledését. Ezeket írta meg Cooper a fiatalság végtelen nagy gyönyörűségére. Első ilyen műve „Az utolsó mohikán” volt, amelynek tárgyát nagyrészt egy Daniel Bonne nevű katonatiszt kalandos életéből merítette. A könyvnek óriási sikere volt. A csavargó, naplopó, hasztalan Cooper, aki mindennek megpróbálkozott, de mindenre sikertelenül, egyszerre egész Amerikában ismert lett. Már nem ír — mint eddig — kiagyalt szerelmi regényeket, hanem — mint egyik barátja tanácsolta — a valóságos életből merítette alakjait. Hősei mindig indiánok. Az ő szokásaik, életük, különlegességeik elevenedtek meg — érdekes események keretében — műveiben. Mint dugszag ember, mint ünneplő író, az ifjuság körülrájongott hályványa halt meg, de ezekben a könyvekben ma is él és igen sokáig élni is fog. A mai fiatalság ugyan a repülőgépekért, a rádióért lelkesedik, de Cooper műveit mohón olvassa. Az apák — nemkülönben.

ÖSSZE SZÁMOLJUK
A MILLIOKAT...

...azaz október
15-én

amikor az Állami Sorsjáték
IV. osztályának lesz
a húzása és amikor
a játékosok között

236.800.000 leit

osztanak széjjel

Menjen még ma kedvelt sorsjegyet, hogy ezt az egyedül alkalmat a meggazdagodásra ne mulassza el.

A NYEREMÉNYEK SEM MIFÉLE ADÓT SEM FIZETNEK.

Állami Sorsjáték

— Vértörpont Párisban. A párisi rádióban felszólítást intéztek a lakossághoz, hogy jelentkezzenek azok, akik hajlandók rendelkezésre állni, hogy vértüket átömleszték sebesültekbe. Hír szerint már az első felhívásra is igen sokan jelentkeztek. A Szent Antal-kórház vértömlesztő központjának igazgatója érdekes nyilatkozatot tett a vértömlesztés lefolyásáról. — Ma már sokszáz sebesült kikapcsolással rendelkezik a vértömlesztésre — mondotta — és több ezer liter vér áll a sebesültek rendelkezésére. A világháborúban valóban sok sebesült vérzés következtében vesztette el életét. Ez nem fog többet megtörténi. Ma már jelentékeny vérvételek tartókat. Minden katonai orvost megtanították vértömlesztésre. A vértömlesztés nem túlnehéz, de gyakorlat kell hozzá. Minden ezred orvosi személyzete bőve el van látva friss vérral. Ezt nem lehet volna megtenni, ha Zsudin tanár módszerét alkalmaztuk volna, amely abból indult ki, hogy a halotak vért kell konzerválni. Nálunk élő önkéntes adakozóktól vesznek vért. Minden ilyen önkéntes jelentkezést vizsgálat alá vetnek. Csúppán olyan egyenkéntől vesznek el vért, akiknek a vére mindennemű sebesült esetében használható. A vizsgálatok után többszáz gramm vért vesznek. Elmondotta ezután, hogy a friss vért kétféle módon konzerválják: lepecsételt üveggömbökben tartják a vért, ha csúppán később használják és gumigömbökben, ha azonnal felhasználják. A konzerválás mindkét esetben kifogástalan. A vér folyékonyágát úgy biztosítják, hogy citromsavas sóoldattal keverik. A vért azután állandóan jégbeültetik.

(—) Három orgazda ellen indult meg az eljárás. E. Irén, a tizenhat éves betörő ügyével kapcsolatban a rendőrség megállapította, hogy a leány a betörések útján szerzett holmik nagyrészt eladta. A rendőrség három egyen ellen indította meg az eljárást, mert a leánytól lopott holmit vásároltak.

(—) A helytartósági postakerület új főfelügyelője. A hivatalos lap közlése szerint Ionescu Gh. orghe mérnököt a Temes tartományi postakerület vezető felügyelőjévé nevezték ki. Az új postafelügyelő 1932-ben került Temesvárra, mint az itteni postai tanfolyam tanára. Két év előtt a postakerület műszaki felügyelőjévé nevezték ki, néhány hónappal pedig megbízták a postakerület vezetésével. Mostani kinevezése állásában való véglegesítését jelenti.

— A magyar kormányzó és Boris bolgár király táviratváltása. Budapestre jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó üdvözlő táviratot küldött Boris bolgár királyhoz trónralépésének és Bulgária függetlenségének kikáltási évfordulóján. Boris király szívélyes meleghangú táviratban köszönetet mondott a magyar kormányzónak.

(—) Magántisztviselők könyvtára. A temestartományi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak céhe tagjai érdekeit szolgáló könyvtár felállítását határozta el. A könyvtár az egyesületi székhelyen, Temesvár, I. Str. Eminescu 5. (Scherter-ház) működne és teljesen díjtalanul állana a céh tagjainak rendelkezésére. Miután azonban a szervezés hatalmas összegre rug, általános költségek egyelőre nem bírják el, hogy a könyvtár teljes alapanyaga megvásárolt könyvekből állítsák össze, a céh vezetősége ezután kéri tagjai segítségét a kezdeti nehézségek leküzdésére. A tagkönyvtár összeállításához megbízott bizottság elfogad tehát mindennemű és nyelvű olyan könyvet, amelyből a könyvtár alapanyaga összeállítható és amelynek alaplapja olyan, hogy azt kevés költséggel átalakítsa — befűzve, kötve — tagjainak rendelkezésére csatíthatók legyenek. A könyvtáron belüli jogi és szakmai szerinti szakkönyvtár is szervezésre kerül, amelynek anyagát hozzávásárolt művekből frissítik fel.

KÖZGAZDASÁG

A maximális árak általános felülvizsgálását kéri a kereskedelmi testületek szövetsége

Hírt adunk már arról, hogy a temesi kereskedelmi testületek szövetségének küldöttsége Besa Cornel elnök vezetésével kihallgatáson jelent meg Martea Alexandru dr. királyi helytartó előtt és az új árdragítási törvényvel kapcsolatban, illetve a maximális árak több kérelmet terjesztett elő.

Rövidített a küldöttség néhány kiváló alkalmassági hiányosságára, amely egyes fontos közszükségleti cikkek maximálására körüli jelentkezett. Különösen olyan eseteknél fordult ez elő, ahol a maximálás még az árellenőrzési törvény megjelenése és a végrehajtási utasítás kiadása előtt történt. A kereskedelmi testületek szövetségének ezen eljárása nyomán a többi érdekelt is jelentkezett és eddig még fel nem sorolt közszükségleti cikkek árára vonatkozólag szintén kifogásokat terjesztettek elő, amely árak ugyancsak helybítésre szorulóknak. A szövetség megvizsgálva a panaszokat, részben alaposnak találta azokat és ezért arra határozta el magát, hogy a királyi helytartóság elé olyan értelmű beadványt intéz, amelyben

a közszükségleti cikkeknek minősített árak maximális árainak általános felülvizsgálását kéri.

Tegnap megalakult és összeült a királyi helytartóság mellett működő árvizsgáló bizottság, amely Ciupa Gheorghe dr. helytartóság vezértitkár elnöksége alatt a felmerült összes konkrét eseteket összegyűjti és alapos megtárgyalás után a királyi helytartónak előterjesztést tesz a maximális árak meghagyására, illetve megváltoztatására vonatkozólag. Különös jelentősége van ennek a mozgalomnak már azért is, mert a királyi helytartóság hatásköre öt megyére terjed ki és a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei hivatalai az árdragítási törvény értelmében egymástól függetlenül állapították meg a maximális árakat. Az egyes városok közötti vonatkozásban is összehangba kell hozni a maximális árakat, mert így előfordulhat, hogy

az árú az olcsóbb maximálási helyről a magasabb árakkal rendelkező helyekre vándorol és így egyes helyeken indokolatlan áruhiányt okozhat.

Az árvizsgáló bizottság ezeket az eseteket mind megvizsgálja és a szükségnek megfelelően intézkedik.

A vámhivataloknál elfekvő áruk kiszolgáltatása

A temesvári kereskedelmi és iparkamara fontos értesítést kapott a kamarák országos szövetségétől. E szerint a temesvári kamara közbenjárására a szövetség közölte, hogy az egyes vámhivataloknál elfekvő árukra vonatkozólag a kormány gazdasági bizottsága úgy intézkedett, hogy a vámhivataloknál levő nyersanyagok, valamint bizonyos hadfelszerelési cikkek is a származási országra való tekintet nélkül kiszolgáltatathatók a megrendelő cégeknek.

Előfordult ugyanis, hogy egyes cégek külföld-

ról nagyobb mennyiségű nyersanyagot vagy árut rendeltek mint amennyire behozatali engedélyjük volt. Ez a többlet a vámhivataloknál maradt, mivel nem volt rá behozatali engedély és a kereskedő remélte, hogy majd időközben megszerzi a szükséges autorizációt. A szobanforgó intézkedés most ezekre a visszatartott anyagokra vonatkozik, amelyek a megrendelő cégek által a vámhivataloknál átvethetők.

Az új gazdasági viszonyok általános árdragulást hoztak

Mi a drágaság oka? — Az új indexszámok

Bucurestiből jelentik: A folyó év valamennyi hónapjában tapasztaltuk, hogy az árak szinte napról-napra emelkednek, a megélhetés drágul. Ez a megállapítás különösen vonatkozik szeptember hónapra, amikor valamennyi közszükségleti cikk ára az eddiginél jóval magasabbra szűkött fel. Ennek a körülmények okai nagyrészt ismeretesek. Így mindenekelőtt is a nemzetközi helyzet következtében az import nagy nehézségekbe ütközött és az árukészletek felirrésztése szokatlanul nehezen ment. Ezenkívül az országban hozott védelmi intézkedések eredményeképpen a forgalomban lévő anyagok egy részét a hadsereg használta fel. Mindentől függetlenül, erős éremelkedést idézett elő az a tény, hogy külföldről óriási rendeléseket eszközöltek nálunk, mert külföldi vásárlóink attól tartottak, hogy Románia — a nemzetközi helyzetre való tekintettel — nem rendelkezik majd kellő mennyiségű készlettel felett.

A fentebb felsorolt körülmények következtében a kínálat és kereslet közötti egyensúly felbillenése állott be. Ez később eltűnt, az árak további alakulására azonban kihatással volt. Drágitotta a megélhetést szeptember hónapban az a tény is, hogy különböző illethekeket felemeltek. Így emeltek többek között a gyapot készítmények utáni illethekek és természetesen az árak is ehhez viszonyítva alakultak. Emelte tarifáját a vasút is. A szeptember havi áremelkedések főleg azoknál a cikkeknel tapasztalhatók, amelyeket külföldről importálunk. A hivatalos árinдекс szerint néhány fontosabb közszükségleti cikk áremelkedése szeptember 30-án az 1916. augusztus, 1935. decemberi és 1939. augusztusi árakkal szemben a következők voltak: A cukor indexszáma 1916. augusztus havában 100, 1935. december 30-án 2818, 1939. augusztus 31-én 3069, míg 1939. szeptember 30-án ugyancsak 3099 volt. Rizs: 100—4600—5000 és ez év szeptember 30-án 5400. Kávé: 100—7300—8000—8000. Hús: 100—25000—3600—3800. Ruhamelemek: 100—5000—58000—6200. Lábbeli: 100—3400—4350—4500. Gyapot: 100—

4000—5100—5350. Laktér: 100—5150—6200—6500. Tüzfifa: 100—2800—4400—4600.

A fenti számokból kiderül, hogy az élelmi cikkek ma 1916. augusztusával szemben 37.92-szer drágábbak, a ruhaneműk 47.88, míg a többi cikkek 40.82-szer kerülnek többre. Az általános megélhetési indexszáma a következőképpen alakult: 1939. szeptemberében 42.20, augusztusban 40.65, júliusban 40.02, júniusban 40.04, áprilisban 40.17, márciusban 39.97, januárban 39.96. 1938. végén 39.87, 1937. végén 39.49 és 1937. januárjában 36.33. Végeredményben tehát ma a megélhetés 42.20-szor többre kerül, mint 1916. hasonló időszakában.

— A bányási gabonapiac árai. Buza 75 kilós 430 lei, tengeri 430 lei, korpá 320 lei, új zab 330 lei, muharmag 400 lei, tökmag 930 lei, káposztarepce 820 lei, lencse 600—700 lei, új takarmányárpa 350 lei, tavaszi árpa 430 lei, löheremag 210—220 lei, lucernamag 300 lei százkilónként.

(=) A hadseregnek szállító gyárak figyelmébe. A bányási gyárosok szövetsége közli ama gyárakkal, amelyek az utóbbi hetekben a hadseregnek vásznat és cipőtalpat szállítottak, hogy ma, szombaton délelőtt kilenc órákor jelentkezzenek Nas-turas alvezetés, helyőrségi parancsnoknál.

Románia gazdasági tanácsosainak részvételével konferenciát tartott Bujoiu miniszter

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszteriumban a napokban értekezlet volt, amelyen résztvettek Románia berlini, londoni, párisi és budapesti követtségének gazdasági tanácsosai is. Az értekezlet, amelyen Bujoiu miniszter elnökölt, a jelenleg érvényben lévő külkereskedelmi szerződésnek eddigi eredményeit és annak lehetőségét vitatták

meg, hogy miképpen lehetne ezeket az egyezményeket összehangba hozni az új külkereskedelmi és fizetési rendszerrel, amely teljesen új alapokra helyezte Románia deviza gazdálkodását. A miniszteriumban most újabb értekezlet volt, amely a Franciaországgal fennálló kereskedelmi és fizetési egyezmény alkalmazásával foglalkozott.

Vállalkozók kérhetik a „patenta fixa” törlesztését

Bucurestiből jelentik: A pénzügyigazgatóságokhoz rendeletet küldtek, amely szerint a vállalkozók kérhetik a „patenta fixa” törlesztését. Ugyan — mint ismeretes — a vállalkozókat az új pénzügyi évtől kezdve a munkálatok után adóztatják. Ebben az esetben a patenta fixát hivatalból törölték. Míg történt azonban, hogy ezt a törlesztést elmulasztották. Az érdekeltek kérvényben kérhetik a törlesztést. Előfordul olyan eset, amikor a patenta fixa mellett külön megadóztatás is érvényes, illetve mind a két esetben fizetni kell, mint például a mérnökök olyan vállalkozók esetében, akik munkálatok mellett terveket és rajzokat is készítenek. A patenta fixát a tervek és rajzok készítése után fizetik.

A C. F. R. megszünteti a külföldi árutarifát

Bucurestiből jelentik: A CFR kereskedelmi igazgatóság október 14-iki hatállyal megszünteti több országgal jelenleg érvényben lévő közvetlen áruszállítási díjszabásait és október 15-én új díjtarifákat léptet életbe, amelyekben a legutóbb végrehajtott tisztázalékos tarifaemelés is benne foglaltatik. Hatályukat veszítik október 14-én a közvetlen közvetlen árutarifák: Románia és Magyarország között 1937. március elsejétől kezdve érvényben lévő árutarifa II. része, a román-bolgár árutarifa II. része, a Románia és Kelet-közvetlen árutarifa II. része, valamint a román- lengyel román-danzigi tarifák.

— A nem működő részvénytársaságok adójáról. Surin előfordul, hogy részvénytársaságok fennállásán ugyan, de üzleti tevékenységét nem fejtik ki, az adótörvény azonban a részvénytársaságok terhére egy minimális adóösszeget ír elő, amelynél kisebb nem lehet az adó, akkor sem, ha a jövedelmük nem is felel meg ennek a legkisebb adónak. A tevékenységet egyáltalában ki nem fejtő részvénytársaságokat ez különösen sújtotta és az április 1-1 utolsó adótörvény módosítás ezt is győlembe írta. Úgy rendelkezett, hogy az ilyen részvénytársaságok a rájuk kivetett minimális adónak csak a felét kötelesek fizetni. Itt azonban bizonytalanság állott elő, mert vannak olyan nem működő részvénytársaságok is, amelyek a működésük beszüntetéséig nem a minimális, hanem ennél nagyobb adóval voltak megterhelve, s a pénzügyhatóságok ezekre nem ismerték el érvényességüket az a kedvezményt, hogy most a minimális adó felét írják rájuk elő. A kérdés a pénzügyminiszter elé került, aki most elvi döntést hozott, amely azonban nem kedvez a kérvényezőeknek. A miniszter szerint arra való tekintettel, hogy az idén új adóketevét nem volt, hanem a tavalyi adókat átvezették az idénre, nincs törvényes mód arra, hogy a magasabb adóval terhelte, bár nem működő részvénytársaságot adóját a minimálisra átváltoztathassák. Ennekül pedig a kedvezmény kizárólag a minimális terhekre szól, nem lehet kiterjeszteni a kedvezményt a panaszos kérvényezőkre.

— Jelentékenyen emelték a fa árát Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: A biharmegyei fakereskedők a csütörtöki napon vagononként 200 leivel felemelték a tüzfifa árát. Az emelésre az adott okot, hogy a városban igen nagy hiány mutatkozik tüzfifaiban. Ez viszont a szállítási eszközök elégtelenségével magyarázható. A fakereskedők szerint, a mennyiben a helyzet nem változik, új el kell készülni az újabb áremelésre is. A fa árának emelkedését az a körülmény is fokozza, hogy az erdei készletek is erősen fogytak, mert a korán bekövetkezett esőzések nagyon megnehezítik az erdei faállomány megközelítését. Nagyváradon egyébként a jelenlegi árak a következők: I. oszt. bükkfa 7600 — 7200, II. oszt. 6600—6800 lei vagononként házhoz szállítva. Száraz cserfából kicsiny a készlet és ennek ára vagononként beszállítva 8000 lei körül mozog.

A magyar csapatok szorgalmasan készülődnek a románok elleni mérkőzésekre

A budapesti magyar-német válogatott mérkőzés alkalmával Economu Virgil, a román szövetség kapitány, kérdést intézett a magyar labdarúgószövetség vezetőihez, hogy elküldik-e a válogatott csapatokat Bucurestibe. Magyar részről kijelentették, hogy a sportbéli előkészületek folynak és az MLSZ-nek szándékában van a válogatott csapatokat elküldeni a román fővárosba. Ennek ellenére a mérkőzés lejárásáig még mindig nem lehet biztosra vetni. Ezzel kapcsolatban Gidófalvy Pál dr. az MLSZ miniszteri biztosa a következőket nyilatkozott:

— Teljes erővel készülünk a románok elleni mérkőzésekre. A szövetségnek az a célja, hogy a magyar labdarúgás eddig ismeretlen tehetségeit, főleg a vidékieket, akik erre alkalmasak, a magyar válogatott szolgálatába állítsa. Most érkeznek be a Magyar Szent Korona serlegmérkőzéseinek jelentései. Ezeknek a jelentéseknek az alapján a tehet-

séges vidéki játékosokat fel fogjuk hozni Budapestre és itt edzőmérkőzéseken kipróbáljuk őket. Az MLSZ hajlandó több napra is vendégül látni ezeket a vidéki játékosokat. Minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy ezeknek a vidéki játékosoknak az érvényesülését előmozdítsuk. Ilyen készülétek ellenére is teljesen bizonytalan a mérkőzés megtartása. Sportbéli akadályra nem igen lenne, de a mai realitási körülmények miatt olyan helyzet is előadhatja magát, hogy a magyar csapat nem kaphatja meg az engedélyt a kiutazásra.

Amint az MLSZ miniszteri biztosa nyilatkozatából is kitűnik a magyarok erősen készülődnek az október 21—22-iki román mérkőzésekre, de valószínűnek látszik, hogy a nemzetközi események következtében ezek a mérkőzések halasztást szenvednek.

versenyében 1. Görögország 34 ponttal, 2. Jugoszlávia 29 ponttal, 3. Törökország 14 pont, 4. Románia 13 pont. A versenyeket szombaton folytatják és vasárnap fejezik be.

Az egyidejűleg megtartott Balkánéletről tájékoztató szerint a jövő évi Balkán Játékokat Törökországban fogják megrendezni, Ankarában. 1941-re pedig Románia kapta meg a rendezés jogát.

Maesciuc harmadik lett a Balkán-játékosok tizpróba versenyén

Az atlétikai Balkán Játékok harmadik napján tizpróba bajnokságot fejezték be, azonkívül a 1000 méteres akadályfutást tartották meg. A tizpróba a román Maesciuc végeredményben harmadik lett, egy ponttal előzve meg a görög Lekatsast, az akadályversenyben román részről induló D. Crisaea negyedik, Talmaciu hatodik helyen végzett. — részletes eredmények:

3000 méteres akadályverseny: 1. Velkopulos görög 9 p. 43.6 mp. 2. Mavropostol görög 9 p. 48 mp. 3. Kótnik jugoszláv 9 p. 57.2 mp. 4. Diau Crisaea román. 5. Mustafa török, 6. Talmaciu román.

Tizpróba: 1. Klimer jugoszláv 5620 ponttal második nap eredményei: 110 m. gát 18.5 mp., díszkosz 32.08 méter, rudugrás 310 cm., gerelydobás 41 m., 1500 m. 4 p. 46.2 mp.) 2. Mikics jugoszláv 5507 ponttal, 3. Maesciuc román 5209 ponttal (110 m. gát: 17.6 mp., díszkosz 25.93 m., rud 340 cm., gerely 39.63 m., 1500 m. 4 p. 54 mp.) 4. Lekatsas görög 5208 pont, 5. Melih török 4949 pont, 6. Kiss (Esta Sun) román 4642 ponttal, 7. Mehadin török 4120 ponttal, 8. Fioros görög 3993 ponttal.

A harmadik versenynap után a nemzetek pont-

Foto-Sport Optik

Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

Keleti turát bonyolít le a román B-válogatott. A labdarúgószövetség megbízta Iuga Liviu-t, a nyugati liga elnökét, hogy készítsen elő a B-válogatott keleti turáját. A válogatott csapat a tervek szerint Törökországban, Görögországban, Palesztinában és Egyiptomban bonyolítanak le mérkőzéseket. Az első mérkőzésre karácsonykor kerülne sor.

A DZSUNGEL

TITKA

A „Déli Hírlap” eredeti regénye
Írta: K. D.

Most kissé feldúlt fordult és éles fűtyszót hallott. Lová, amelynek eszé közben, tekintve, hogy a süppedő parti homokra esett, semmi baja sem történt, már régen főtápaszkodott és most a háttérben nyargalászt. A fűtyszóra az állat megállt, felfülett, azután megpillantva gazdáját, hangos nyertéssel szaladt oda hozzá. Az szeretettel, szívesen vergette meg a hátát, nyakát, megsimogatta azután megragadta a kantart és új barátai felé fordult.

— Kedves barátaim! Tekintettel arra, hogy ugyis itt vannak és Balamit bizonyára nem akarták elmulasztani megnézni, nagyon öröndenék neki, ha engem fölkeresnének. Megmentőim a legszívesebben látott vendégeim lesznek és mindig, bármely formában szívesen megvonom le a bálámát velük szemben...

— Szíves meghívását minden esetre elfogadjuk — válaszolta Ronald —, ha nem is azért, hogy hallgass, amiről ismétlem, beszélni sem érdemes, inkább velünk szemben, de...

A fiatal indus arca örömtől ragyogott.

— Igazán elfogadják meghívásomat, itt fogunk maradni egy ideig Balamiban?

— Igen, úgy határoztunk, hogy még egy keveset főlhájozunk, ahol azt mondják, hogy nagyon jó és kényelmes hely van a kikötésre és ott ütünk táborot.

— Igen, az a hely valóban nagyon jó, én is ismerem, körülbelül félóra múlva lesznek ott — monddta a fiatal indus.

— Mi is így hallottuk. Onnan azután holnap szíves engedelmével lerándulnánk Balamiba. A barátom ugyanis szenvedélyes műgyűjtő régiségbúvár és India-imádó és nem akarná elmulasztani az alkalmat, hogy a híres balami-i templomot meg ne tekintse.

— Nagyon helyes és nagyon öröndenék, ha nem utasítanak vissza, hogy én magam legyek az, aki önöket mindezen helyekre elvezeti és mindent megmutat, alaposan megmagyaráz... éppen ezért engedjék meg, hogy holnap délelőtt egyik szolgál-

mat táborhelyükre küldjem, aki majd önöket hozza magával.

— Nagyon szépen köszönjük.

— Szolgám tehát holnap tizenegy órakor ott lesz. Még egyszer ezer köszönet és a viszontlátásra, uraim.

Udvariasan meghajolt, még egyszer kezét szorított velük, azután egytlen ugrással nyeregben teremtett és néhány perc múlva eltűnt a dzsungel mélyében.

Ronald és Welton, ameddig látták utána néztek, majd egymásra tévedt a tekintetük.

— Pompás fickó ez a fiatal indus — volt szinte közös véleményük. Feltétlen uriember és igen rokonszenves — toldotta meg Ronald.

Ezután hamarosan ismét a hajón voltak, amely lassan felfelé haladt, most már szorosan a part mellett, hogy el ne menjének az említett jó kikötőhely mellett, amelyre félóra múlva tényleg rá is akadtak és amely valóban alkalmas táborhelynek bizonyult.

Közben Welton elmesélte Betának a történeteket, aki erre szemrehányást tett Ronaldnak, hogy miért kockáztatja ilyen könnyen az életét.

— Hogy miért? Nem tudom, talán azért, mert sokszor olyan céltalannak látom az egész életet. Vigyázzak magamra? Hát kinek és miért, hát van nekem valakim?

— Hogy tud úgy beszélni — szölt hozzá Beata simogató szavakkal —, hogy nincs senki? Weltonra mutatva így folytatta: Hát nincsen egy testileki jóbarátja, akivel szinte egybeforrott, szinte egy test és egy lélek, monhatni testvérebbe a testvérnél...

Beata mialatt beszélt, két gyengéd, meleg és puha kezével körülölegette Ronald arcát, megsimogatta a haját. Gyönyörű, tágranyított szeméből melegen, résztvevő szeretet sugárzott a férfi felé.

Ronald igent bólogatva lehajította a fejét, a fiatal leány pedig mosolyogva, még egyre simogatta őt, folytatta:

— És vajon nincsen egy jó barátja is, aki — eszközömb — úgy szereti magát, mintha a bátyja volna, úgy gondol magára, mint a bátyjára, hát nem érzi ezt, nem érezte soha?

Ronald szinte könnyesen kapta fel a fejét:

— De igen, igaz... de hogy nem érzem és bocsássatok meg, ha néha mégis úgy érzem magam...

Megcsókolta Beata kezét és átölelte Weltont.

Sportheiress mindentől

A szövetségi megfigyelők ellenőrzik a válogatott játékosformáját. Economu Virgil szövetségi kapitány rendelkezése a szövetségi megfigyelők a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzésen ellenőrzik a játékosok teljesítményét. Főleg azokat a játékosokat figyelik meg, akiket bevalogatnak a 81-es keretbe.

A francia Gilou tenisz-ranglistája. A franciák neves tenisz-szakértője is elkészítette szokásos évi tenisz-ranglistáját. Az összeállítás meglepetése, hogy az európaiak közül csupán a jugoszláv Puncsecs szerepel a legjobb tíz játékos között. A tenisz-ranglista egyébként a következő: Férfiak: 1. Riggs, USA, 2. Bromwich, ausztrál, 3. Parker, USA, 4. Quist, ausztrál, 5. Vanhorn, USA, 6. Sabin, USA, 7. Mc Neill, Usa, 8. Puncsecs jugoszláv, 9. Scott angol, 10. Cooke, USA, Nők: 1. Marble, USA, 2. Stammers, angol, 3. Jakobs, USA, 4. Fabyan, USA, 5. Spurling, dán, 6. Mathieu, francia, 7. Hardwick, angol, 8. Jedrzejsowska, lengyel, 9. Scott, angol, 10. Wolfenden, USA.

NYILTTÉR

3E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Timisoarai Segélyező Egyesület
Sucursala Caransebes

Timisoara,
I. Str. Gh. Lazar No. 1.

Néhai Mihailoviczki Arnold, volt orsovai lakos elhalálása alkalmával, aki önkönl B. III. 5353. sz. alatt tagként volt beírva, nekem, mint kedvezményezettnek a halálzási okmányok bemutatása után azonnal Lei 24.000, azaz huszonegyezer lei segélyt fizettek ki.

Nem mulaszthatom el, hogy ezen előzőkemy és gyors elintézésért köszönetemet ne fejezzem ki és igyekezni fogok b. egyesületüket megbízhatósága miatt minél szélesebb körben ismertté tenni.

Orsova, 1939. szeptember 15.

Teljest isztelettel: (SS) Rabel Rudolf.

Előttünk, mint tanuk előtt:

(SS) Jozefin Rabel, Osonka Ludovik.

Lakeim: Orsova, Str. Reg. Ferdinand 319.

Közben befejezték a hajó kikötését és még egyszer felülvizsgálva mindent, végre a hosszú nap sok és változatos eseménye után mindnyájan nyugóra tértek.

Először Beata és Welton tüntek el sátrukban, azután Ronald ment le a kajütjébe és csakhamar mindetki mély álomba szenderült, kivéve az őremet, aki egy pokrócba burkolózva, nesztelen léptekkel járt fel és alá a fedélzeten, nehogy a többieket nyugalmukban megzavarja.

Röviddel később a hold is sápadni kezdett ezüstös sugarai megpihentek, elfakultak a fákon, bokrokon és a csendes éjszakát már semmi sem zavarta, csak néha-néha verte fel a csendet a dzsungel mélyén a vadállatok elnyújtott üvöltése...

XII. FEJEZET

EGY NYOM

Ronald és Welton pár méterre kisérlőjük nyomában ügettek azon az ösvényen, amely a hőségfől valóssággal izzásban levő dzsungelen vezetett keresztül, szélesely kanyargásokkal. A tegnap éjszakai küzdelmek, a kiállítások és orditásoknak már régen vége szakadt, a regetegben nagy csönd volt, minden hallgatott.

A kegyetlenül forró déli órák még az állatokat is elkábították, valahol sűrű rejtkekheleik mélyén heverhettek, hogy kipihenjék magukat az új harcra, új küzdelemre, ha a sötétség takarója ismét ráborul a tájra és hűsítő szellők keinek életre a csillagfényes éjszakában.

Pokoli hőség volt, szinte minden olvadozott borzasztó tüzeben.

Welton szaporán törölgette verejtékező homlokát.

— Igazán szerencse, hogy Beatát nem hoztuk magunkkal, tönkrement volna ezen a keserves úton... az a kutyafejűt ennek a pokoli hőségnek...

Ronald mosolyogni próbált:

— Neked még könnyű öreg barátom, a te éktelen lábaiddal, amíg te egyet lépsz, addig nekem legalább háromat kell lépnem, képzeld el, hogy én a háromszoros utját teszem meg: annak, amit te, nincsen okod tehát panaszra...

Welton még csak nem is próbált mosolyogni, hanem elkecsereedett folytatta utját tovább, ha mindjárt kapott is az alkalmon, hogy egymást huzzák, mert hátha ezzel is elvonhatják figyelmüket és ne csak a hőséget érezzék és csak erre gondoljanak.

(Folytatjuk)

Megkötötték az orosz-lett kölcsönös segélynyújtási egyezményt

Moszkvából jelentik: (Dunaposta.) Négy napos beható tárgyalás után esütörtökön aláírták a Szovjetunió és Lettország között létrejött segélynyújtási egyezményt. Eszerint mindkét részről kölcsönösen vállalják, hogy

amennyiben egy harmadik hatalom részéről támadás érné a szerződő feleket, úgy egymás segítségére sietnek.

A segélynyújtási egyezmény kiterjed az előfordulható támadások minden lehetőségére. Akár a keleti partvidék, akár az országhatár, akár a katonai bázisok megtámadásáról lenne szó. A Szovjetunió kötelezte magát, hogy

a lett hadsereget megfelelő mennyiségű és minőségű fegyverrel, hadianyaggal látja el.

A Lettországban levő Westpriesben a Szovjetunió tengeri támpontot létesít a Lettország vállalta, hogy egyes repülőtereit átengedi a szovjet légitőlátának. Erre vonatkozólag különben egész külön megállapodást létesítettek a szerződő felek.

A Szovjetunió magára vállalta Rigának és a Westpries és Pitraz közötti tengerpart védelmét. Ennek a tervnek megvalósítására

a Szovjetunió katonai támpontokat létesít, ahol saját helyőrsége fog állomásozni. Az itt állomásozó szovjet haderő létszámát későbbi tanácskozások után fogják megállapítani. A szerződő felek egyike sem vállalhat olyan megállapodást, amelynek szelleme ellentétes a kölcsönös segélynyújtási egyezménynek.

A szerződést 10 évre kötötték meg.

Londonból jelentik: (Dunaposta.) A Reuter iroda a következőket jelenti: A litván kormány elfogadta a Szovjetunióval kötendő megállapodást, amely arra vonatkozik, hogy a Szovjetunió módot nyújt a Vilna felé irányuló átmeneti kereskedelmi forgalom lebonyolítására és egyben átadja Litvániának azokat a vilnai területeket, ahol többségben laknak a litvánok.

közelítette a gépkocsit és a municiót az árokba tartózkodókhoz dobálta.

Roetting tábornok épen az utolsó csomag revolvorgolyó után nyúlt, amikor egy golyó a fejébe furdott és nyomban megölte.

A lengyelek ekkor kézigyránátokat kezdtek az ár felé dobálni. A még életben maradt két tiszt és sofőr végül is kénytelen volt a közelben levő erdő ségbe menekülni, ahonnan egyikük sebesülten bgyalogolt az egy óra járásnyira levő Opoczno köségbe, ahol a történetről jelentést tett. Miután ekkor már sötét volt és a lengyel katonaság ágyulal és gépfegyverekkel tüzelt úgy Opoczno, minKonskie irányába, nem lehetett azonnal csapatokatküldeni a helyszínre. Ez csak másnap történt megamikor is a tábornokot és az őrmestert nagy katonai pompával eltemették.

Rádió

SZOMBAT, OKTÓBER 7.

Bucuresti. Rádió Románia. 12: Időjelzés, vizállásjelentés. 12.30: Könnyű zene hanglemezekről. Rádió Románia és rádió Bucuresti. 18: Időjelzés, rádióműsor, sport- és egyéb közlemények. 19.10: A Cires zenekar déli hangversenye. 19: Hírek. 19.20: A hangverseny folytatása. 19: Látványosságok, művészeti hírek. Radio Románia. 18: Országórók órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Operaszíndarab hanglemezeről. 19.45: Gala Galaction tanár előadása. Radio Románia és Radia Bucuresti. 20: A rádió szalonzenekara játszik. 21.45: Modern tánceredmények. 21: Rádió posta. 21.15: Modern tánclemezek. 22.30: Hírek, háztartási és egészségügyi tanácsok. 22.50: Hanglemezek. 23.10: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: „Mít nézzünk meg?” ismertetés. 1.10: Beszkarzenekar. 1.40: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.30: Hírek. 5.15: B. Czeke Vilma mesél. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. 6.15: Tánclemezek. 6.30: Bendász Mihály előadása. Utána hanglemezek. 7: Enkekar. 7.35: Felolvasás. 8: Cigányzene. 8.15: Hírek. 8.40—8.45-ig: Felolvasás. 9.25: Szalózene. 10.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. 11: Kamarazene. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Cigányzene. 1.05 Hírek

Német tábornok drámai halála Lengyelországban

Berlinből jelentik: A keleti hadszíntéren néhány héttel ezelőtt elesett Roetting tábornok, a német csendőrség főparancsnoka, aki a megszállott lengyel területen a közrendet biztosító rendőrség feje volt. A német tábornok igen drámai körülmények között halt meg.

Szeptember 10-én Roetting tábornok a Lemberg közelében fekvő Konskie nevű helységbe érkezett, hogy

az éppen ott tartózkodó Hitler kancellárnak jelentést tegyen.

Konskie falu a lengyel-német front közvetlen közelében volt, ahonnan a harcokat figyelemmel lehetett kísérni. Roetting tábornok délelőtt tette meg jelentését a kancellárnak, a délutáni órákban pedig gépkocsin két tiszt és egy őrmester kíséretében Tomarow nevű helység felé vette útját, hogy a vidéken állomásozó csendőr és rendőr különítményeket megtekintse. A gépkocsi azonban alig hagyta el Konskie falut, amikor az országúton váratlanul lengyel csapatok tüntek fel és a kocsit megtámadták. Ez az országot egy olyan tartományon vezet keresztül,

amelyet a német csapatok akkor már elfoglaltak és ezért a tábornok katonai őrsapatt nélkül utazott. Roetting tábornoknál és a kíséretében levő tiszteknél csupán szolgálati revolverek voltak, míg a sofőr egy önműködő revolverrel rendelkezett.

A lengyel katonák nyomban tüzelni kezdtek a német gépkocsira. Mint később kiderült, a golyók addig a községig jutottak el, ahol Hitler kancellár ebben az időben tartózkodott.

A lengyelek számbeli fölényének ellenére Roetting tábornok és társai felvették a harcot. „Nem adjuk meg magunkat, inkább meghalunk!” — mondotta a magasrangú német tiszt a többieknek és megkezdte a tüzelés viszonzását. Amikora lengyel katonák észrevették, hogy a német tisztek municiója kifogyott, támadásba mentek át. Ugyanakkor a gépkocsiban tartózkodó őrmester kiugrott az autóból, azza' a célal, hogy a csomagtartóban levő revolvergolyókat magához vegye. Alig tett azonban egy-két lépést, amikor egy ellenséges golyó megölte. Közben a tábornoknak és a két tisztnek sikerült a közeli árokba menekülni. Majd az egyik tiszt észrevétlenül meg-

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Ez 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, ürdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz íze. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lafovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—15.

Állást keres
Étel-hordást, vagy más könnyebb munkát vállal középkorú nő. Cím: Freidorf, XXVI. ucca 21. 1065

Mosást, vasalást házakban, lelkiismeretesen vállal tisztá asszony (ügyszintén otthoni mosást is). Kovács. III., Vilhelm Mühle-u. 10. 1243

Szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle Mlomotifort, Mlomotiszappant és Mlomotifort, képm. szobák. Kapabó kizárólag a
Városi gyógyszertárban
a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületben I. Piata I. C. Brătianu.

Komoly nő munkaerő irodai gyakorlattal pénztárnoknői, vagy más bizalmi állás keres. Szives megkereséseket kérem „Szerény igényű” jelleg alatt a kiadóba. 1443

Bejárónó megbízható délután 2—7-ig állást keres. Tóth Mária IV. Str. Olanescu 3. 2034

Joghallgató román származású irodai munkálatokra állást keres. Cím a kiadóban. 1366

Adas-velet
Autó most generáljavított elegáns sukkott kocsit jó gumikkal, kevés benzinfogyással olcsón eladó. Erdeklődők írjanak „Autó 30.000” jellegre a kiadóba. 2043

Eladó, előszobafal, szennyesszekrény és egyéb háztartási cikk. IV. Str. Brătianu 29. III. emelet 2. 2045

Lakas
Szép 2 szobás lakás összes mellékkellyiségekkel, 6-os villamos megállónál november 1-re kiadó. Megtekinthető naponként délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Közlelbbi felvilágosítást ad Ringeisen III., Str. Cluj 17. 1346

Mérsékelt házbér mellett november elsejére sürgősen kiadó egy négyszobás lakás a Belváros központjában. I. Str. Alba Iulia 3. III. emelet. 2042

Külföle
Klinikai képzettséggel cukorbetegségnek és gyomorbetegségnek diétás konyhát nyitok. Jelentkezések délelőtt 11—12, délután 5—6 óra között. III., Str. Domnita Balasa 14. Telefon: 39—73. 1359

Nyomatja a „DÉLI HÍRLAP” tipografia és editura S. I. u. a. Arad